

VIETNAMO TEMA

VALSTYBĖS SEKRETORIUS DEAN RUSK APKLAUSINĖJAMAS SENATO UŽSIENIO REIKALŲ KOMISIJOS VIEŠUOSE POSĖDŽIUOSE DAVĖ PROGOS JAM IR PASKIRIEMS SENATORIAMS IŠKELTI VIETNAMO TEMOS ĮVAIRIAUSIAS VARIJACIJAS. — SĄLYGA PALAUBOM.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šioje vietoje aš jau minėjau savo išpūdį iš pirmojo viešo senato užsienio reikalų komisijos posėdžio, kuris buvo susauktas išklausti administracijos prašymo paskirti 2,5 milijonus dolerių užsienio pagalbai. Tas posėdis, kaip buvo iš anksto tikėtasi ir net planuota, virto diskusijomis Vietnamo politikos klausimu. Turint galvoje, kad jos buvo transliuojamos per televiziją ir radiją, suprantama, kad kiekvienas paskiras senatorius norėjo pasinaudoti puikia proga pasirodyti savo rinkikams ir net visai tautai iš geriausios pusės ir pabrėžti savo neklaidingumą nuo pat tos bylos pradžios. Vienintėlis, kuris atrodė neturėjo tokio tikslo, buvo pats Valstybės Sekretorius Dean Rusk arba ... bent taip atrodė. Kiekvienu atveju, jis neišnaudojo tos progos savo tikėjimo propagandai, kaip kad galėjo.

Tokioje situacijoje respublikonų senatorius Karl Mundt buvopriverstas labai iškalbingai pacituoti Ruską ankstyvesnius pareiškimus ir paklausti, ar jis dabar yra tokios nuomonės. Rusk patvirtino. Mundto tikslas buvo išgauti iš sekretoriaus sutikimą, kad Vietnamo konfliktas nėra lokalinis reikalas, bet turi kažką bendro su tautiniu komunistiniu sąjūdžiu. Ir jei taip, kam JAV vistik stengiasi palaikyti geriausius santykius su Sovietų Sąjunga ir net padėti jai pagerinti savo techniką, kas pagaliau išeina į naudą Šiaurės Vietnamui?

Sekretorius Rusk yra

nuomonės, kad komunistinis blokas nėra vienašalis. Tačiau į klausimą, kuri gi komunistinė valstybė pagal savo išgales nepadeda šiauriniam Vietnamui, Rusk turėjo pripažinti, kad tokios nėra. Žodžiu, skilimas skilimu, o kai reikia amerikiečius mušti vienybė didžiausia!

Dar aiškiau tuo klausimu pasisakė senatorius Dodd, kuris aiškino, kad amerikiečių plačioje visuomenėje tik todėl ir yra toks skilimas ir nerimas dėl karo, kad administracija nedrįsta aiškiai pasakyti, jog tas karas yra dalis tarptautinio komunistinio sąjūdžio veiklos. Senatorius ten pat pabrėžė kalbą mažumos vardu. Ir tai labai liūdnas faktas.

Atrodo, kad tuo atveju, jei komunistinio pavojaus iš tikro nebūtų, jį reiktų išgalvoti, nes tik toks pavojus verčia tautas ieškoti geresnio gyvenimo būdo ir kovoti už savo idealus. Lygiai kaip komunistai turi nuolat linksniuoti kapitalistinius "karo kurstytojus", kad pateisintų savo itin žiaurią drausmę.

Kaip eilinis viešo senato posėdžio sekėjas aš labai džiaugiuos senatorių Mundt bei Dodd pareiškimais ir klausimais. Sekretorius Dean Rusk, kaip paprastai palieka gerą išpūdį, tačiau į kovą linkusiam pasaulyje jis daugiau primena filosofą, kuris nenutraukia savo galvojimo proceso net tada kai užsidega jo paties lova.

Gyvenimo tikrenybei daugiau atitiko senatoriaus Symingtono pasiū-

(Nukelta į 2 psl.)

Vasario 16 Gimnazijos mergaičių grupė šoka "Blezingėlę"

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO SUKAKTIES MINĖJIMAS VOKIETIJOJE

Vokietijos lietuviai stengiasi galimai išpūdingiau paminėti jubiliejinę Vasario 16-ją. Per visas PLB apylinkes nubangavo atskirų minėjimų eilė: Vasario 16 gimnazija, Muenchen, Memmingen, Schwetzingen, Kaiserslautern, Koeln, Darmstadt, Hannover, Hamburg -- tai dalis vietovių, kuriose vyko rūpestingai paruošti minėjimai, pradedant pačia vasario 16 ir tęsiant iki sekančio savaitgalio. Kovo 2 d. PLB Vokietijos Krašto Valdyba sukvietė lietuvius ir svečius į centrinių minėjimą vykstantį Mannheime. Salė, talpinanti 500, buvo perpildyta.

Programa buvo turtinga, gerai paruošta ir gražiai išdėstyta. Jau pat pradžia nuteikė iškilmingai, kai muzikai aidinti į salę buvo įneštos vėliavos -- Lietuvos, Vokietijos, skautų ir ateitininkų. Pradžios maldas sukąbėjo evangelikų atstovas Fricas Skėrys ir katalikų kunigas Jonas Riaubūnas. Sekė čelo su pianinu, Hendelio sonata G-moll, atlikta motinos ir sūnaus Kaethe ir Joachim Buettner. Po PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirmininko inž. Jono K. Valiūno žodžio, kuriame

buvo pasveikinti susirinkusieji, sekė paskaita ir meniškoji dalis. Pabaigoje, Vasario 16 gimnazijos moksleiviams esant scenoje, aštuntokas Arūnas Packevičius perskaitė pareiškimą Laisvojo pasaulio ir pavergtiesiems lietuviams, buvo išklaustas Vokietijos himnas ir pagiedotas Lietuvos. Tada, vėl muzikai palydinti, išneštos vėliavos ir minėjimas baigtas. Vien iš optiškos pusės žiūrint buvo tikrai pasigėrėtinų vaizdų.

PASKAITA

Prof. dr. Zenonas Ivinskis, dėstęs istoriją V. Vokietijos sostinėse Bonnose universitete, kalbėjo apie senąją Lietuvos istoriją, bet plačiau nagrinėjo nepriklausomos Lietuvos atstatymo aplinkybes. Lygindamas ano meto valstybių nusistatymą Lietuvos atžvilgiu su šių dienų kaitalavimu pripažinti naująsias valstybes, profesorius turėjo konstatuoti, kad tada buvę žymiai sunkiau. Pripažinimą teko iškovoti dailėmis. Palietęs valstybės atsikūrimo pradžią, paskaitininkas perėjo į nepriklausomybės netekimą. Tuo laiku, kai vokiečių kariuomenė žygiavo Paryžiuje per Triumfo vartus, į Lietuvą įžengė rusų kareiviai, pasaulio beveik nepastebėti. Dabar lietuviai išgyvena adventą, t.y., laukimo laikotarpį. Belaukdamie jie ieško draugų ir jų randa. JAV ir šiemet sveikino Vasario 16-sios proga Lietuvos atstovą, kurį pripažįsta pilnatelsiu Nepriklausomos Lietuvos tęsėju, V. Vokietijos vyriausybė net materialiai remia lietuvių tautiniai kultūrinės pastangas, kurių ryškiausioji apraiška yra Vasario 16 gimnazija. Laukimo laikotarpis išnaudojamas kūrybai. Suminėta lietuvių Enciklopedija. Lietuvių jaunimas veržiasi į mokslus.

Pav., Kanados lietuvių jaunimas net apie 90% lankąs aukštąsias mokyklas. Paskaitą prof. Ivinskis baigė vilties kupiniais žodžiais: Tikime į laisvą Lietuvą laisvų Europos tautų tarpe. Kalbėjo didžiąja dalimi vokiškai, nes salėje buvo nemaža vokiečių ir kitų tautybių svečių. Šalia Regierungsdirektor Mock, atstovavusio Baden Wuerttembergo Krašto vyriausybę, buvo latvių, lenkų ir vengrų atstovai.

MENIŠKOJI DALIS

Solistė Janina Liustikaitė, atvykusi iš Toronto, sudainavo 4 lietuvių kompozitorių dainas ir 4 operų arijas. Vasario 16 gimnazijos choras, muzikos mokytojai Kaziui Motgabiui susirgus, diriguojamas svečio Valterio Banaičio, išpildė taip pat 4 liaudies dainas.

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių šokėjai, vadovaujami mok. Elizos Tamošaitienės buvo suskirstyti į tris grupes. Mažieji sušoko "Suktinį" ir "Kalvelį", mergaitės -- "Kepurinę" ir "Blezingėlę", kuri Tamošaitienės buvo naujai pertvarkyta, mišrioji didžiųjų grupė sužavėjo publiką trenksmingu "Malūnu" ir pirmą kartą pastatytu "Klumpakojų". Grojo stud. M. Landas.

Publika buvo dėkinga tiek dainininkams, tiek šokėjams. Širdingai plojo Liustikaitei, ovacijas kėlė Tamošaitienei, neužmiršo nė svečio - dirigento Banaičio.

PASITARIMAS VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALAIS

Kr. Valdyba jau iš anksto tai pačiai dienai buvo sukvietusi Kr. Tarybos narius ir eilę kitų veikėjų posėdžiui, kuris įvyko minėjimui pasibaigus ten pat Mannheime. Pagrindinė tema -- planuojamasis gimnazijos laikytojo keitimas.

ELI

IS VISO PASAULIO

• ISIBĖGEJĘ aukso supirkėjai buvo bebaigia išgraižyti Londono aukso rinką, kai staiga, JAV vyriausybei pareikalavus, Londono aukso ir kitų vertybių birža buvo vienai dienai uždaryta. Aukso supirkinėjimas sudarė didelį pavojų augsupadengtos valiutos kraštams. Valiutos apsaugojimo reikalams skubiai šaukiama konferencija Washingtone.

• SENAT. ROBERT F. KENNEDY pareiškė negalįs remti prez. Johnsono kandidatūros per rinkimus ir kad jis artimiausiu laiku paskelbsias savo apsisprendimą dalyvauti ar ne Oregono ir Kalifornijos pirminiuose rinkimuose.

• KANDIDATAS į prezidentus R. Nixon pareiškė, jog artėjančiuose rinkimuose demokratų balsai susiskaldys tarp kelių kandidatų, gi respublikonai išeis į rinkimus vieningi, kartu patraukiant milijonus nepriklausomų demokratų balsų.

• KROKUVOS UNIVERSITETO studentai atsisako lankyti paskaitas protestuodami prieš spaudą, atsakiusią talpinti jų demonstracijų ir protestų motyvus. O lenkų spauda teberašo, jog studentų neramumai buvo sukurti sionistų.

Krokvos Jogailos vardo universiteto auditorijos kelinta diena vėdinamos nuo policijos paleistų ašarinių dujų.

• ČEKOSLOVAKIJOS krašto apsaugos viceministras gen. Vladimir Janko nusižudė prieš prasidedant tardymui dėl gen. Sejna pagėgimo.

Gen. V. Janko taip pat kaltinamas prisidėjus prie karinio perversmo organizavimo, kad išgelbėti Novotny režimą.

Novotny susilaukia vis aršesnių reikalavimų atsistatydinti, o jo pritarėjų skaičius mažėja, iš savo posto pasitraukus "konservatyviam" komunistui, Slovakijos "parlamento" pirm. M. Chudikui.

• PRAGOJE įvykęs studentų ir jaunų darbininkų mitingas davė progos komunistų kalbėtojams aštriai pasmerkti "senąją gvardiją" ir jos žiaurios stalinistinius metodus persekiojant kitą galvojančius. Viešai buvo kaltinamas prezidentas A. Novotny. Susirinkime buvo reikalaujama atidėti rinkimus, kad juose nebesikartotų "komunistos operos" būdai -- vieno kandidato sąrašų pravesi savo žmones.

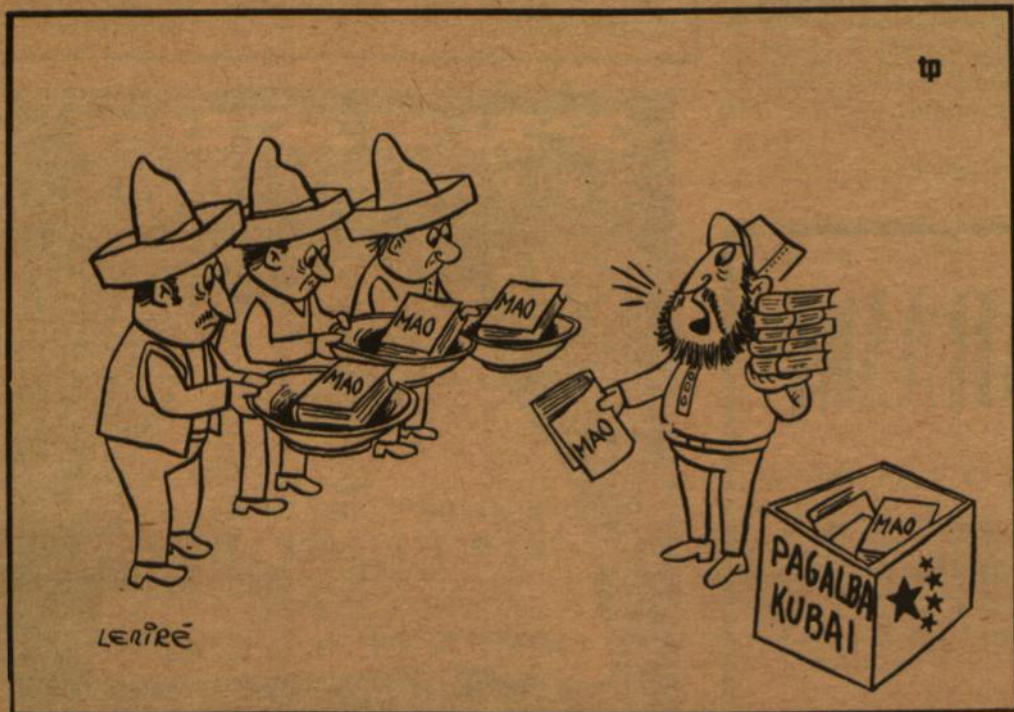
Žodžio laisvė buvo deklaruota "geriausia tikros demokratijos garantija".

Kompartijos prezidiumo narys Josef Smrkovsky kvietė jaunimą būti "radikalesniu ir revoliucionieriškesniu". Kartu jis skatino kontroliuoti savo veiksmus ir elgesį artimiausiomis kritiškėmis dienomis. "Mūsų uždavinys daryti viską, kad niekas neatsitiktų mūsų šaliai. Niekas, kas vestų į pražūtį."

Iš visko atrodo, kad ryškios reformos, numatomos Čekoslovakijoje, stengiamasi pravesi iš anksto neužrūstinant Kremliaus ir satelitinį kaimynų, kad nepasikartotų 1956 m. įvykiai Vengrijoje.

• LENKŲ STUDENTŲ demonstracijos, prasidėję Varšuvoje, išsiplėtė į 8 universitetų miestus, reiškiama solidarumą Varšuvos studentams ir protestuojant prieš valdiškosios spaudos melą aprašant demonstracijų priežastis. O viskas prasidėjo žitrovams pareiškus didesnę entuziazmą klausantis Adomo Mickevičiaus dramos, kurioje buvo keli rusams nepalankūs išsireiškimai. Toji drama buvo uždrausta toliau rodyti.

Studentų nepasitenkinimas spauda kilo dėl to, kad toji visą kalnę norėjo suversti zionistams -- žydams ir chuliganams. Trys aukšti Varšuvos vyriausybės pareigūnai, spėjama kad žydų kilmės, buvo pašalinti iš tarnybų, kaltinant kad jų vaikadalyvavę demonstracijose.

-- Gero apetito!...

KIM PHILBY --

'šimtmečio šnipas' (10)

1963 metų sausio 23 d. Beirute slautė baisi audra. Philby šeima tai dienai buvo pakviesta vakarienei pas pirmą britų ambasados sekretorių Glen Balfour-Paul kuris, žinoma, nieko nežinojo apie Philby prisipažinimą SIS tardytojams, kad jis esąs sovietų saugumo tarnybos -- GBK -- karininkas. Jau buvo gerokai po pietų, kai Philby užsidėjo lietpaltį ir pasakė savo žmonai, kad greitai grįšias. Po kiek laiko Philby telefonavo namo ir pranešė, kad kiek pasivėlinsias ir ateisias stačiai pas Balfour-Paul. Philby tačiau nepasirodė ir jo žmona Eleonora grįžo namo viena po vidurnakčio. Iš čia ji pasakambino britų ambasados saugumo šefui, kuris patarė palaukti iki sekančio ryto. Eleonora gerokai nervinosi dėl jo sveikatos stovio ir stačiai nežinojo ką manyti. Iš ryto buvo painformuota Libanono policija.

Dabar mes žinome, jog Philby tada buvo susirūpinęs, kad britai ar amerikiečiai gali jį pagrobti ir paprašė sovietų pagalbos. Sausio 23 d. audra davė jam gerą progą pabėgti.

Neprašęs nė 24 valandom Eleonora gavo jo

pirmą laišką:

"Nesirūpink, greit viskas susitvarkys. Pasakyk kolegoms, kurie rūpinasi mano likimu, kad išvažiavau didesnė kelionėn po visą sritį".

Žmona tai ir padarė, ir iš savo vyro gavo keletą kitų laiškų. Vasario 4 d. laiškas skambėjo:

"Mano mylimoji, aš turėjau Tau anksčiau parašyti -- dėl to turiu sąžinės graužimą -- ypač kad Beiruto spaudoje prisiskaičiau visokių nesąmonių apie savo 'dingimą'. Kaip matai, aš dar egzistuoju ir jei kas mane nervuoja, tai tik tas, kad gerokai sustorėjau ir galėsiu Tau nebepatikti. Kiekvieną atvejų galiu Tave užtikrinti, kad neturiu noro dingti iš Tavo gyvenimo."

Aš pats sau priekaištauju dėl tokio staigaus pasitraukimo. Smulkmenas apie savo planus aš Tau greitai pranešiu. Taigi, galvą aukštyn. Duok visom mano draugėm bučki mano vardu ir sveikink kitą gyvą inventorį, žmogišką ir nežmogišką.

Viso gero, Brangioji, Tavo Kim".

Kaip Philby pabėgo iš Libanono, dar ir dabar nėra aišku. Galimas dalykas, kad jis su padirbtu pasu buvo priimtas į sovietų laivą Beiruto uoste.

Kaip iš tikro buvo, Philby vėliau Eleonorai nepasakojo ir Maskvoje. Jis tik sakė, kad turėjęs ilgesnį kelią eiti pėsčias ir ta proga sunešiojęs porą batų.

Bet tuo laiku -- Beirute -- Eleonora dar nežinojo, kad Philby buvo sovietų šnipas, nors ir buvo ambasados saugumo skyriaus gerokai klausinėjama. Eleonora tik tada tai nujautė, kai saugumo šefas vieną sykį ją iškilmingu tonu paklausė: "Ar Jums dar nėra aišku kad jūsų vyras buvo kažkas specialaus?"

Balandžio m. viduryje prie Eleonoros durų pasigirdo skambutis. Jai atidarius kažkoks arabas padavė didelį voką ir skubiai pasišalino. Eleonora paėmė laišką ir kaž kokio saugumo instinkto vedama užsidarė saugiausioje vietoje -- vonioje. Ten jiperskaitė trijų puslapių Kimo laišką, rašytą mašinėle, tačiau jam įprastu elegantišku stiliumi. Jis ir dabar aiškiai nepasakė, kas ir kur esąs, tačiau prašė laišką perskaityti. Kartojau jį sudeginti. Kar-

tu su laišku Kimas atsiuntė 2.000 dolerių. Už tuos pinigus Eleonora turėjo nupirkti lėktuvo bilietus į Londoną, tačiau iš tikro ji turėjo pasirošti kelionėn į Pragę. Kartu jis nurodė, kad bėdos atveju ji turėtų nubraižyti kreida kryžių ant mūro sienos, skiriančios kiemą nuo užpakalinės gatvės. Kartu jis pranešė, kad Eleonorą aplankysias jo draugas.

Išvykimo problemą pasunkino faktas, kad Philby vyriausias sūnus turėjo pasą, bet buvopirrašytas į tėvo pasą. Bri-tai sutiko išduoti jam atskirą pasą, tačiau su sąlyga, kad Eleonora tiesiog grįžtų į Londoną.

Nežinodama ką daryti, Eleonora naktį išbraižė Kimo nurodytą kryžių, tačiau jokių rezultatų iš to nebuvo.

Eleonora pasirošė kelionėn į Londoną, bet savaitę prieš numatytą išvykimą ją aplankė storkas blondinas, kuris kalbėjo gerai angliškai. Eleonora jį tuojau atpažino. Tai buvoprieškiek laiko Beirute rezidavęs Rytų Vokietijos telegramų agentūros korespondentas. Tautybės jis buvo rusas, o ne vokietis.

Svečias siūlė jai tuojau su juo važiuoti pas Kimą ir siūlė paimti bet kokią sumą pinigų. Eleonora atsisakė aiškinamasi, kad Harry -- antrosios Philby žmonos sūnų -- ji turi grąžinti Anglijon. Svečias išėjo. Eleonora tuojau pasakambino ambasados saugumo šefui, kuris tuojau atvažiavo su visu pluoštu fotografijų. Vienoje jų buvo ir tas svečias.

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS
Growing manufacturer of electrical products has opening for fully qualified machinist with interest in training for position as Tool or Die Maker. Small company atmosphere with large company benefits. Apply in person or call Mrs. Booth for appointment.

ANCHOR ELECTRIC
N. BEDFORD & STARK STS.
MANCHESTER, N. H.
603 625-5728
An Equal Opportunity Employer (26-32)

WANTED 1ST CLASS DIEMAKERS
Proof of 4 years experience. Working 58 hours a week. Top rates \$4.90 per hour to start.

ALL FRINGES.
WELLES DIE & ENGINEERING CO.
12855 Burt Rd., Detroit, Mich.
EMPLOYMENT OFFICE OPEN FROM 10 A.M. TO 10 P.M. DAILY EXCEPT SUNDAY (30-34)

Brooklyno Maironio lituanistinės mokyklos mokiniams surengtame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjime kalba mokyklos vedėjas A. Samušis, R. Kisieliaus nuotrauka

VASARIO 16 KOLUMBIJOJE

Medellino Liet. Bendruomenės Valdyba Lietuvių Centre iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Minėjimas pradėtas vasario 15 d. radijo valandėlė ispanų kalba. Buvo duota apžvalga iš 1940 metų apie Lietuvos pagrobimą.

Vasario 17 d., 8 val. vakaro, buvo lietuviška programa skirta lietuviams. Gal pirmą kartą Medelline pasirodė jaunimas savo iniciatyva, pritariant LB Valdybai, suruošęs programą. Montaže pasirodė partizanai ir tautiniai šokiai.

Vasario 18 d., 10 val. Lietuvių Koplyčios iškilmingos pamaldos, dalyvaujant arkivyskupui T. B. Salazarui. Po pamaldų sugiedotas Lietuvos himnas. Salėje vyko oficialioji dalis, kurią paruošė dr. V. Gaurišas.

Lietuviška programa kolumbiečiams nebuvo numatyta, bet jaunimui įspūdingai pasirodžius LB Valdybos pageidavimu buvo pakartota.

Dainos ir šokiai labai patiko publikai. Vyskupas visą laiką sekė programą, plojo ir iki galo pasiliko.

Medellino jaunimas patiesino LB Valdybos sudėtas viltis dalyvaujant Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese 1966 m. Chicagoje.

Tas jaunimas nebesustos vietoje, varys pradėtą darbą, nors pradžia buvo sunki.

Medellino LB Valdyba dėkoja Rasai Šernaitytei, J. Birutei Kazlauskaitėi, Kupčiui, Tadui Kazlauskui ir kitiems talkininkams.

LB Valdyba yra numčiusi sudaryti Lietuvių Fondo Vajaus Komitetą.

WANTED EXPERIENCED DIEMAKERS & MACHINISTS
Day work. Steady work for qualified men. Fringe benefits.
WERNER TOOL & MFG. CO.
12326 E. Nichols Rd.
Detroit, Mich.
313 526-6022 (28-27)

IŠ KITOS PUSĖS...

Po ilgesnės pertraukos perskaičiau Aidą -- pagal anglišką paaiškinimą 'cultural magazine' -- š. m. sausio m. Nr. Pradžioje straipsnis apie Antaną Maceiną, po to paties Maceinos straipsnis. Kaip per amžių amžius. Nestebėtina, kad taip besikartojant, redakcija pametė išleisti numerių skaičių. 43 puslapyje rašoma, kad bendrinė numeracija nebuvusi tiksli -- dabartinis numeris esąs jau 219 iš eilės.

Tai gana imponantiškas skaičius turint galvoje išeivijos sąlygas. Liesokas kultūrinis gyvenimas neleidžia tikėtis ir išpūdingo 'kultūros žurnalo'. Daug jame atspausdintos medžiagos daugiau tikty dažniau išeinantiesiems laikraščiams. Bet ne apie tai čia norėjau kalbėti. Norėjau pasidalinti tik įspūdziais apie patį paskutinį to Nr. rašinį.

Turiu prisipažinti, kad buvau nustebintas Aidų pobūdžio žurnale nė iš šio, nė iš to, radęs pasiskaidymą apie 'Lyčių fiziologijos studiją'. Rašoma apie ginekologą W.H. Masters ir psichologę V.E. Johnson knygą 'Human Sexual Response'. Kaip to rašinio autorius Dr. Romualdas Kriaučiūnas pastebi įžangoje: "Vien Amerikoje metų bėgyje pasirodo tūkstančiai mokslinių studijų bei veikalų". Jas ar juos apibūdinti ar specialiai atžymėti nėra "Aidų" uždavinys, jie, mano nuomone, turėtų tik pastebėti tai, kas daugiau ar mažiau yra susiję su lietuviškais reikalais.

Tuo nenoriu pasakyti, kad lytiniai klausimai nėra svarbūs lietuviams, kaip ir visom kitom tautom, bet tik tai, kad toks išsiskyrimas vienos studijos iš visų kitų pasirodančių mokslinių veikalų man uždavė mįslę. Ar jau trūksta kiek daugiau 'lituanistinės' medžiagos, ar čia turėta galvoje pradėti 'naują liniją' ar veiklą, ko gero pasibaigiančią lietuviško 'Playboy' išleidimu?

Straipsnis parašytas saliamoniškai. Pavyzdžiui: "Nors knyga yra apie lytinį aktą, ji nėra lytiška kasdieninės vartosenos prasme". Kokia gi knyga gali būti lytiška kasdieninės vartosenos prasme?

Galiu įsivaizduoti, kad senieji katalikų 'Židinio' ar 'Naujosios Romuvos' skaitytojai buvo tikrai nustebinti perskaitę Aiduose: "Lytinėje srityje per eilę metų yra sukurta įvairių mitų, kurių bent dalį Masters ir Johnson knyga turėtų išblaškyti". Nesu ultra-patriotas, bet man rodosi, daugelis straipsnyje iškeltų ir čia necituotų faktų buvo žinoma be jokių mokslinių studijų giliausiam Lietuvos kaime...

Kaip ten būtų, jei tas straipsnis Aiduose pasirodė atsitiktinai, ką darysi, jei sąmoningai, kad pradėjus tais klausimais koki 'dialogą' -- pradžia -- reikia konstatuoti -- buvo nevykusi. Žinoma, žiūrėję iš kitos pusės... (vm)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PARAMA

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

"BENDRADARBIAVIMO" KLAUSIMU PASIKALBANT

Tuo klausimu kalbant nesame vieni. Tą pačią problemą išgyvena ir kitos tautinės grupės emigracijoje, ypatingai tos, kurių kilmės kraštai komunistų okupuoti. Tarp okupuotų ir neokupuotų valstybių emigrantų skirtumas gal tik tas, kad neokupuotųjų valstybių emigracija greičiau nutausta, jų tarpe oficialiaja jau yra anglų kalba. Pagaliau, jų daugumą sudaro ne politiniai emigrantai, o 'duoniniai' anot Algirdo J. Kasiulaičio (žiūr. Aidai 2 nr.). Kai 'duoniniams' emigrantams neberūpi jų apleisto kilmės krašto politinė padėtis, politiniams emigrantams gi uždėta sunki ir atsakinga pareiga išlaisvinti savo valstybę iš okupacijos jungo ir kartu dar išlaikyti gyvą tautinę sąmonę emigracijoje.

Šių uždavinių siekiant labai suprantama ir žmoniška, kai vienas kitas suranda ir labai greitai bei paprastai išiečių. Bet tose išieityse užmiršamas labai svarbus momentas -- būtent, kad nuo okupacijos daugiausia kenčia krašte likusi tauta, atsidūrusi tiesioginėse okupanto replėse. Kančia išsukia pasipriešinimą, tik bėda, kad mes to pasipriešinimo būdo ir pobūdžio nemokame, nesugebame, o kartais net nesistengiame suprasti.

Čia ir prasideda ne tik diskusijos, bet ir įsikimas savo "kovos už savo principus" apkasuose. To klausimo jautrumą suprasdami kitų tautų emigrantai neskuba su staigiomis ir kraštutinėmis išvadomis. Pvz., latvių tautinė taryba Kana-doje kovo mėn. seime tuo klausimu nedaro toli einančių išvadų, o tik "paveda valdybai ieškoti kelių tokių kultūrinių ryšių išvystymui, kurie atitiktų laisvės siekimų interesus, paneigiant okupantų jėga diktuojamus vienpusiškus santykius". Ta proga pasmerkiama visi tie apsilankymai į Latviją, kurie išeina iš asmeniško giminių aplankymo ir "žmoniškumo jausmų ribos".

Na, ir čia vėl galimi įvairūs komentarai. Juos aplenkiant, būtų galima sustoti prie tų ryšių, kurie veda į dabartinius labai rimtus įvykius Čekoslovakijoje, bet ir čia susidursime su visai kita "politine platforma", kita tarptautine situacija ir kitokia tų ryšių vystymosi eiga. Čekai tuo klausimu viešai nesipeša, į tai žiūrėdami, kaip į valstybiškai subrendusių ir sugebančių politinę lygsvarą išlaikyti žmonių reikalą.

Plačiau "bendradarbiavimo" klausimu pasisakęs Aidų žurnalas, dabar pasirodžiusioje vasario mėnesio laidoje (2 nr.) tuo reikalu jau kalba, kad "santykių su tėvyne klausimas yra neteoriškai paimus, o tik praktiškai jautrus", todėl ir siūlo -- "kiek galint mažiau jį viešai spaudoje 'kulti' ir kiek galint blaiviau juo rūpintis". Nes gi, anot Aidų apžvalgininko, -- "emocinis draskymasis galutinai būtų naudingas, tik okupantui, laukiančiam, kad bendrą kovojimą už Lietuvos laisvę paverstume savitarpio riejimusi. Todėl paskutinė veiksmų konferencija Washingtone labai pagrįstai įspėjo ir prieš destruktivų 'patriotinių ekstremizmą'. Aišku, kad reikia tautinės drausmės, vykdančios kovą už Lietuvos laisvę. Tačiau yra nesusipratimas jos laužymą išliurėti ir ten, kur jo iš tikro nėra. (pvz., lietuvių liaudies meno parodos surengime)."

Pasikalbėjimą šiuo klausimu baigiant, turime pripažinti, kad svarbu ne tik rimti ir lygsvarą savo tarpe išlaikyti, bet kartu ir nesuteikti medžiagos priešui, kuris pirmo nepajudinęs, mato mūsų pačių rankomis skaldomą tautinę vienybę, nuodijantią visuomeninio darbo atmosferą.

KOVOKIM SU PERŠAMU BENDRADARBIAVIMU

Algio Modesto, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirm. žodis New Yorko metinėje šventėje.

Švenčiant Korp! Neo-Lithuania 45 metų sukaktį, Vyriausios Valdybos vardu sveikinu susirinkusius, linkėdamas ir toliau džiaugtis, didžiulius lietuviškos idėjas, gyventi ir dirbti Lietuvos Laisvei. Šios sukakties proga kviečiu visus Neo-Lithuania narius dirbti mūsų ideologijai, laikytis Korporacijos įstatų ir "Pro Patria" šūkis tebus mums visiems kasdieninė malda.

O naujai pasiryžusius eiti Neo-Lithuania keliu sveikinu ir linkiu ištvermės. Nelengvą duodat priesaiką, nelengvas ir kelias jūsų laukia. Jau per dešimtį metų nuo korporacijos atkūrimo išieivijoje, per Neo-Lithuania eiles perėjo daug jaunimo. Bet tik mažadalis pasiliko dirbti lietuvių tautos gerovei ir Lietuvos laisvei. O kuriems atrodė, kad bus sunku šiais lietuviškais keliais eiti, pasitraukė lengvesniais vandenėliais paplaukyti.

Korporacija savo nariams duoda įvairių progų pasireikšti, jaunimui yra labai plati lietuviška dirva savo asmenybei ieškoti ir dvasinio turto pasisemti, be draugiškumą išvystyti. Mes džiaugiamės jūsų atėjimu į korporaciją ir tikimės, kad nebūsite iš tų, kuriems lietuviški reikalai būtų persunkūs. Esam tikri, kad Neo-Lithuania pasiskyrę rasite ko tikėtis ir ieškot. Sekmės jums!

Šios dienos proga norėčiau kreiptis į jus, mieli filisteriai. Jūs esat korporacijai Kudirkos tilto stulpai. Ne vienais iš jūsų įrodėte lietuvių koncentracijos stovyklose, kalėjimų rūsyje -- priešui mušant ir kaninant. Ir nė vienas iš jūsų lietuvių nepalūžot tremties kelyje. Ir išieivijoje likot stiprūs laisvės siekime, nebaugina jūsų lietuviškieji darbai, neskaiciuojate jūs nei laiko nei jėgų, kuriuos skirate savo tautai. Kur tik pasidairysite, visur jūs pilni -- vis jūs tame lietuviškame sūkuryje. Pilnu glėbiu nešat lietuvišką turtą. Todėl ir drįstu kreiptis į jus -- prašydamas tos pagalbos, kurios mums jauniems nepaprastai reikia. Reikia ir mus suprasti, kad mes jau svetimų kultūrų užauginti ir gimtosios žemės žaliasis kilimas buvo ištrauktas mums iš po kojų. Tik dėka tėvų, tremties lietuviškos mokyklos, organizacijų, igavome tą gana lankstų lietuvišką nugarkaulį, kur

grūdinto patyrimo reikia, ypatingai žinant, kad jauni žmonės visais laikais naujų idėjų ieškojo ir su užsidegimu naujybėms pasidavė. Viena iš naujų idėjų yra peršamasis kolektyvinis bendradarbiavimas, bet ar gali Lietuvos okupantas mums ką gero linkėti, jūs patys suprasti tai

grūdinto patyrimo reikia, ypatingai žinant, kad jauni žmonės visais laikais naujų idėjų ieškojo ir su užsidegimu naujybėms pasidavė. Viena iš naujų idėjų yra peršamasis kolektyvinis bendradarbiavimas, bet ar gali Lietuvos okupantas mums ką gero linkėti, jūs patys suprasti tai

Algis Modestavičius, Korp! Neo-Lithuania Vyr. valdybos pirmininkas.

ris neretai mums jauniems sulinksta ir lietuvių lietuvių kuproti.

Būdamas korporacijos filisteriai, visuomet rasite žodį, kelią, patarimą, ir vėl galėsime prieiti gerų išvadų ir našaus darbo ir neliks mūsų okupantui ko džiaugtis, jo norai išardyti mūsų vienybę bus nepasisekę. Korporacija Neo-Lithuania turi eiti su visais veiksniais, laikytis jų nustatytos linijos ir siekti Lietuvos Nepriklausomybės.

galit. Kad tie naujieji vėlai nedrumstų mūsų lietuviškos vienybės, jūs vyresnieji korporacijos filisteriai, visuomet rasite žodį, kelią, patarimą, ir vėl galėsime prieiti gerų išvadų ir našaus darbo ir neliks mūsų okupantui ko džiaugtis, jo norai išardyti mūsų vienybę bus nepasisekę. Korporacija Neo-Lithuania turi eiti su visais veiksniais, laikytis jų nustatytos linijos ir siekti Lietuvos Nepriklausomybės.

Visi gerai žinom, kad ir taip yra sunki bet kokio mūsų veikla. Didžiausias uždavinys tai išlaikyti lietuvių, o ji slysta, kaip ledas iš rankų. Sunku jau rasti mūsų jaunimo tarpe, kuris gražiai galėtų kalbėti lietuviškai, galėtų spaudoje bendradarbiauti ir panašiai. Čia ypač didžiausias mūsų uždavinys, kurį ir vieningai dirbant, dar bus sunku tinkamų rezultatų pasiekti. Filisteris daktaras Puzinas sako: "Pagrindinis mūsų išieivijos tautinės gyvybės šaltinis yra jaunoji karta". Mes neolithuanai nešam didelę atsakomybę už jaunimo ugdymą, -- į tą atsakomybę reikia žiūrėti pagrindinai, o ne paviršutiniškai kaip kam patinka. Reikia žiūrėti, kad per korporacijos langus šviestų jaunimui tautinis, idėjinis spindulys. Neo-Lithuania turi būti išieivijos jaunimui lyg antroji tėvynė, tik visų mūsų iki vieno pareigą tą Neo-Lithuania remti, išlaikyti tinkamam lygį ir pilnumą siekti jos aukštos ideologijos.

Baigdamas, kviečiu visus Neo-Lithuania narius, tiek vyresnius tiek jaunesnius, vieningai jungtis į darbą mūsų Pro Patria kelyje, išlaikyti vienybės idėją visame lietuviškame judėjime, visomis jėgomis stiprinti ir ugdyti tautinę patriotinę sąmonę.

NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ NEW YORKE

Š.m. kovo 8 d., International Hotel salėje, įvyko Korp! Neo-Lithuania metinė sueiga, kurios metu iškilmingą priesaiką davė šeši juniorai Kęstutis Staškevičius, Matas Milukas, Rimas Jurgėla, Rimas Liktorius, Algis Šimukonis ir Tomas Aleksandravičius.

Iškilmingoj sueigoj dalyvavo ir žodį tarė Korp! Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos pirmininkas Algis Modestas iš Chicagos. Sueigai vadovavo New Yorko padalinio pirm. Rimas Giedraitis, kuris tarp kitko kalbėjo:

"Ar mes čia ateinam iš karštos meilės mūsų tėvynei? Ar mes ateinam dėl to, kad mūsų tautybė įpareigojo mus? Ar mes ateinam, kad vyras ar žmona prašė ateiti. Tur būt visi šitie motyvai šiandien buvo panaudoti.

Bet kaip su tais, kurie nusivylę minėjimais ir susirinkimais sėdi namie ir "vačina televizorių". Ar juos galime kaltinti, nes kai ateina, mažą ką naujo išgirsta. Ar mes čia svarstom Lietuvos išlaisvinimo problemą? Ar ieškom naujų kelių savo tėvynės išlaisvinimui, ar skelbiam amerikiečiams apie komunizmą, kuris nužudė 20 milijonų europiečių? Ar mes dirbam, kaip stipriai susiorganizavę lietuviai, ar kaip šimtas mažų grupelių bėginėdami galvas pametę? Katras iš mūsų pakėlė balsą prieš lietuvišką tingumą? Mes negalim daugiau dėl smulkmenų skaldytis. Turim visi susikaupę, pažvelgti į mūsų neprasmingą gyvenimą ir pasižadėti sau siekti lietuviško ugdymo. Ar mes tą tautiškumą laikysim užpečkę ar norim veržtis į amerikiečių tarpą ir veikti visomis jėgomis Lietuvos naudai ir garbei.

Turim nepamiršti, kad gyvenam Amerikoje ir galim lengvai ištirpti jos gyvenimo katilė. Turim palaikyti tautiškumą jaunimo tarpe, nes tik dabartiniai studentai galės pašalinti komunizmo marą ir išlaikyti Lietuvos kultūrą. Neolithuanijoje ateityje nebus vietos tiems, kurie rankas sudėję sėdi nerūpestingai stebėdami lietuvių tautos naikinimą".

Filisterių Sąjungos pirmininkas Antanas Diržys trumpai nušvietė Korp! Neo-Lithuania garbės filisterio, neseniai Londone mirusio min. B. Balučio asmenybę, o dr. B. Nemickas tarė (Nukelta į 4 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS

5¹/₄%

Mokamas už vieno metų taupymo lankstus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4³/₄%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (9)**BRONYS RAILA****SUSIKRIMTIMO PABAIGA**

Gindamas savo knygą, glorifikuodamas rusiškos okupacijos tobulumus Lietuvoje, aukštindamas savo poziciją, kaip "artimai bendraujantis su savo tauta", "žengiantis vienu keliu su savo tauta", net "dirbantis pagal išgailes savo tautos laimei ir jos šviesiai ateičiai", - draugas J. Baltušis, aišku, turi nurodyti, kad aš, kaip ir tūkstančiai kitų "mano padėties" lietuvių, esame buvę nepalyginamai didesni nusikaltėliai, nes padėję naciams ne tik išsudyti šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų per praėjusį karą, bet ir patį jos vardą panaikinti.

Turėčiau pridėti, kad tos rūšies argumentai Baltušio pasisakymuose man labiausiai patiko. Jų ilgai laukiau nesulaukdamas, vis būdavau nepatenkintas ir susikrimtęs, kad sovietinio okupanto kvailingai mane taip mažai tevertino, gailėjosi duoti progos su naciais pabaliavoti ir neleido bent dešimties nieko nekaltų Lietuvos gyventojų nužudyti.

Dabar Baltušis ir man pripažino šiek tiek nuopelnų, juoda ant balto istoriškai enkavedistiniu stiliumi ir dvasia užtvirtindamas mano juodus darbus.

Abipusis bendradarbiavimas

Negalėjau per daug skųstis, kad Lietuvos kompartijos viršūnės, agitpropas ir sovietinės literatūros istorijos mokslininkai per tuos 25 metus mane būtų visiškai pamiršę ar ignoravę. Prisimindavo retkarčiais tai politikų prakalbose, tai ypač rašėvų straipsniuose, humoro žurnalo "Šluotos" karikatūrose, sovietinių literatūrai ir enkavedistų atsiminimų knygose, monografijose, Zymanas nepašyktėdavo "Tiesoje" reikalui ištikus šio kito kito atkirčio, paminėdavo ir dar vis pamini "Pergalės" žurnalas ir net keliais atvejais storoji sovietinė "Lietuvių Literatūros Istorija".

Už visa tai reikia padėkoti, ir tai parodo, kad mūsų bendradarbiavimas niekada nebuvo galutinai nutrūkęs ir, svarbiausia, - jis nebuvo tik vienašališkas. Ne, jis buvo pusėtinai išbalansuotas sveiku abišališkumo principu. Duodavau ir gaudavau; jie man duodavo ir taip pat gaudavo.

Bet visa tai būdavo daugiau tik kažkaip teoretiška, abstraktiška, nevaizdinga, neryšku, nekonkrečiu. Kas iš to, kad pavadindavo kartais atgyvena ar atmata, žvalgybininku ar užsienio imperialistų šnipu, reakciniu nacionalistu, arba kaip Baltušis savo kelionių knygoje - "vienu aktyviausiu reakcinio lagerio žurnalistu ir aršiausiu Tarybų Lietuvos priešu". Titulai puošnūs ir garbingi, bet tai vis per daug bendrinės ir pilkos, per dažnai dėvimos ir nudėvėtos sermėgos, tiek nuvartotos, kad vargu kam begali daryti didesnę įspūdį.

Priešas turi būti biaurus

Kai agitpropas nori visuomeniškai sulikviduoti ar NKVD nudėti kokią savo priešininką - antikomunistą ar komunistą arba ištisus jų grupes ir gaujas, - tai tas stereotipines bendrybes visuomet irgi pakartoja, bet tuo nepasitenkina.

Jeigu prieinama ligi teismo, tai ten visuomet iškeliama ir faktai, žymiai vaizdingesni ir kirminai galutinai pritrėskiantys. Ten įrodoma, kad jei kas yra antikomunistas ir nacionalistinis banditas arba liniją nukrypęs komunistas, tai jis yra toks ne dėl kokių idėjinių motyvų, bet dėl to, kad jis yra niekšas, biauri kirmėlė, išdavikas, be abejo šnipas, galvažudys, morališkai supuvęs, galutinai nužmogėjusi šlykštybė. Tam pateikiami faktai, liudininkai, dokumentai. Ir tada doro, kilnaus, švaraus sovietinio teismo jis nuteisiamas sušaudyti. Nusikaltėlis dažniausiai nuoširdžiai prisipažįsta ir kai kada pats prašo teismą, kad tik būtų nuteistas mirčiai. Jam gėda toliau gyventi...

Visiems žinomi šimtai tokių sovietinių teismų teatrų Rusijoje prieš karą ir satelitiniuose kraštuose po karo. Tik pastaruoju laikotarpiu, kai nuo Chruščiovo laikų tarybinio gyvenimo atmosfera žy-

miai pasikeitė ir suliberalėjo, ką per kelis metus patriotiškai mums tvirtina ir Brooklyno "Vienybės" trečiafrontininkai, atsisukę į LTSR besišypsanti veidu, - Sovietų Rusijos teisingumas kartais pradėjo taikyti švelnesnes psichologiskai socialogines bausmes. Antikomunistinis murmėtojas ar komunistinis isterikas, progai pasitaikius, dabar kartais būna pripažįstamas psichiškai nesveiku ir uždaromas į beprotnamį. Čia jis atitinkamai gydomas.

Tad pasikeitimai žymūs, pažanga just. Neveltui "Vienybės" daktarai ir man sykį už akių nustatė diagnozę pagal naujausią sovietinį metodą: sergąs paranoia, sunkiai bėpagydomas...

Uždaros durys į Panteoną

Bet mane suimdavo gaudulys ir kažkoks slėgiantis mažavertybės kompleksas, kai sovietų propaganda per savo spaudos ir radijo ruporus, dargi brošiūromis svetimom kalbom paskleisdavo sriautus garbinimų pažįstamiems ar asmeniškai nepažįstamiems užsienio lietuviams. Kokie nusikaltėliai ir nacių pataikūnai, kokie smarkūs buržuaziniai banditai ir žmogžudžiai buvo prof. Mykolas Biržiška, gen. Plechavičius, vyskupas V. Brizgys, majoras Impulevičius, a.a. kun. Lionginas Jankus!

Ir jau tikrai sunku buvo ištūrėti, kai prieš keletą metų paaiškėjo, kad ir du mano artimi draugai, kaip prof. Stasys Žymantas ir Dirvos redaktorius Jonas Čiuberkis, pagal sovietų "dokumentaciją" esą buvę beveik fantastinių gabumų žudikai, išskerdę maždaug po 200,000 Vilniaus žydų.

Nuo tada mano viltys visiškai sužlugo: jeigu taip, tai anuodu prilygti bus sunku ir turbūt niekad man jau nebepavyks įeiti į didvyrių Panteoną.

Ak, buvo toks didelis karas, toks milžiniškas sūdrimalas visoje Europoje ir pasaulyje. Ir tu man taip praslink viskam be jokio pėdsako, be jokio asmeninio įnašo šių šaunių skerdynių šlovei! Per tuos penkerius didžiausio karo metus, nors buvau tinkamiausio amžiaus, aš it paskutinis bailsis begėdiškai išvengiau kareivio uniformos, neiššoviau nė vieno šūvio, nesunaikinau nė vieno žydo, nė vieno raudonojo partizano, nė vieno naciams pasidavusio brolio lietuviui. Ir kas jau visiškai begėdiška ir nedovanotina, per tuos kariškiausius laikus niekada nebeturėjau savo rankoje nei šautuvo, nei revolverio, net niekad nesinešiojau kišenėje lenktinio peiliuko.

Ir kai tu matai, kada tokia galinga imperija, kaip Sovietų Rusija, kurios dalį dabar sudaro Lietuva, nešykšti pakelti į herojų (tegu ir negatyvių...) rangą tavo pažįstamus ir net artimus draugus, su kuriais augta, linksmai gyventa ir studentiško alaus kaušas ragauta, tai bus nesunku patikėti, kad tave, taip užmirštą ir paniekintą, pagaliau gali apimti depresija.

Pagaliau, pavyko!

Neturėdamas ko įžymaus, dramatiško ir labai naujo papasakoti, ligšiol dar nesu rašęs atskiros savo nuotykių istorijos ar autobiografijos. Už tat kompensuodamas vidinį susikrimitimą, kiekviena proga labiau stengdavau pasakoti, atžymėti ir pagarsinti kitų žygius, - tų, kurie daugiau dirbo, buvo drąsesni, mažiau atsargūs, daugiau aukojosi, taikliai šaudė, kalėjo, daugiau iškentėjo ar buvo nužudyti.

O dabar, tegu ir baisiai nenorėdamas ir savo skaitytojus atsprausdamas už nereikalingus nukrypimus nuo temos, turėsiu papasakoti keletą epizodų iš savo biografijos ir okupacinių atsiminimų. Nes Baltušis pagaliau ir mane pakėlė į nacių bendrininkų ir žudikų Panteoną. Ir net iškiliau už mano draugus, kurie išsūdę tik po 2-300,000. Aš gi taip stiprinau nacių jėgą ir siautėjimus, kad mes, bendrai veikdami ir susitarę, sėkmingai išsūdėm 700,000!...

NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ...

(Atkelta iš 3 psl.)

keletą žodžių tema "mūsų vieta politinėje diferenciacijoje". Filisteris J. Kiaunė parodė filmą iš neolituanų veiklos.

New Yorko neolituanų valdybą šiuo metu sudaro: Rimas Giedraitis -- pirm., Giedrė ir Jonas Stankūnai, Tomas Spearskas, Algis Bitėnas ir Filisterių S-gos deleguotas J. Maurukas.

(eč)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Irena Stankūnaitė dainavusi nepriklausomybės šventės minėjimuose Philadelphijoje, Hartforde, Lindene. V. Maželio nuotrauka

MADŲ PARODA NEW YORKE

N. Lipčiūtė - Manelienė praeitais metais madų parodoje žavėjusi New Yorko publiką savo elegancija ir grakštumu, šiemet vėl atvyksta kovo 24 d., 2 val. p. p. ir modeliuos Le Cordon Bleu salėje, Woodhaven, N. Y.

Šį kartą N. Manelienė modeliuos rūbus, kurie yra sukurti Chicagos Meno Instituto Fashion Design departamento pačių gabiausių seniorių studentų. Ypatingai paminėtini broliai Joseph ir Carl Lalumia, šiemet baigę minėtą Meno Institutą ir toliau dirbs New Yorke. N. Manelienė modeliuos keturis jų sukurtus dalykus. Tris iš jų bus galima nusipirkti už labai prieinamą kainą. Taip pat N. Manelienė modeliuos Meksikos madų kūrėjo Roberto Chaila vakarines sukneles.

N. Manelienė, amerikiečių madų pasaulyje yra žinoma savo lietuvišku vardu "Nijolė". Jos nuotraukos yra dažnai matomos žurnaluose McCalls, Holiday, Hair Do. Su ja yra sukamos televizijos reklamos Eastern Airlines, Clairol, New Dawn ir kt. Nijolė dažnai dirba Chicagos televizijoje, 5 ir 7 kanaluose. Be to, Nijolė reklamuoja garsiųjų Amerikos plaukų šukuotojų kaip Mr. Kenneth, Fr. Glazer, John Garrison naujausias šukuosenas. Nijolė yra modeljavusi garsiųjų rūbų kūrėjų, kaip Oleg Cassini, Norman Norell, Bill Blass, Estevez, Geoffrey Beene, Pauline Trigere, Gayle Kirkpatrick ir daugelio kitų kūrinius.

Madų pasauliu besidominti New Yorko visuomenė rodo didelį susidomėjimą šia madų paroda. Be viešnios iš Chicagos, parodoje dar sutiko modeliuoti A. Butvydaitė, E. Garunkšytė, V. Gerdvilytė, I. Kybartaitė, J. Mažeikaitė, G. Montvilienė, R. Noreikaitė, L. Senken, I. Šilkaitienė, E. Vaičiūnaitė ir R. Žymantaitė. Vaikų grupėje pasirodys A. Bulotaitė, T. Garunkštis, V. Glaserytė, J. Gudaitytė, M. Gustaitis, L. Ridikaitė ir R. Sabalytė.

Nijolė Lipčiūtė - Manelienė modeliuos madų parodoje New Yorke.

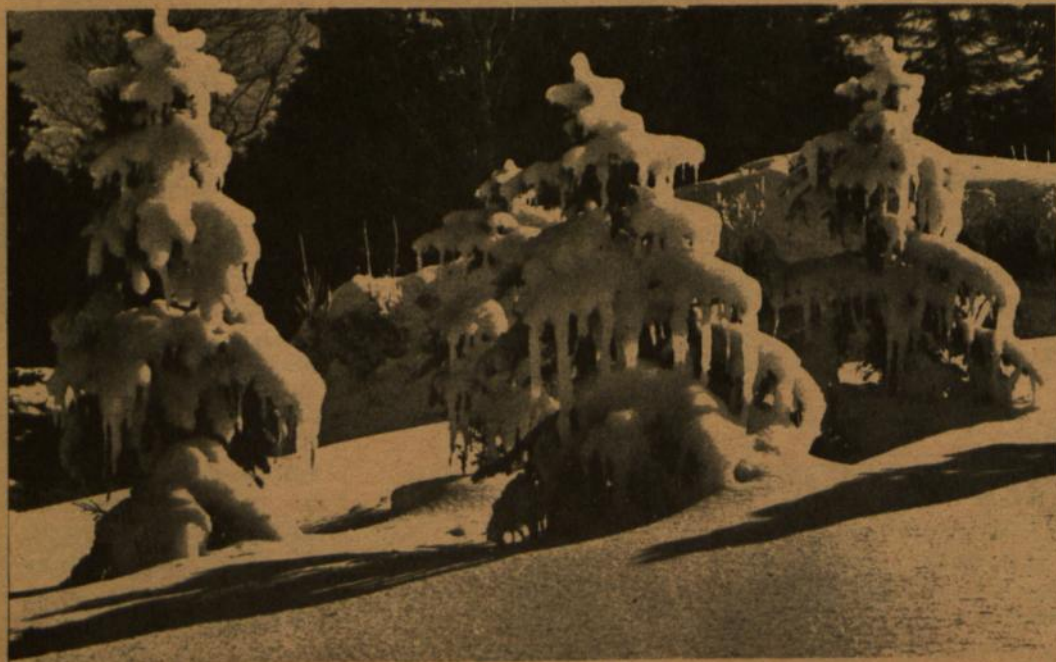
Programos pravedėja bus B. Plioplienė.

Parodos pelnas skiriamas Kultūros židinio Jaunimo Namams New Yorke paremti. (N. U.)

• Karių-Savanorių S-ga "Ramovė" ruošia dail. Prano Baltuonio dailės darbų parodą, kuri įvyks š. m. kovo 23-24 d.d. Columbian Lounge, 86-22 85 St., Woodhaven, N. Y. Dailininko ir jo darbų apžvalgą padarys dail. K. Žoromskis.

HELP WANTED MALE

MEN EXPERIENCED IN Turning Broaches, O. D. Grinding Broaches, or Surface Grinding G. Broaches. Apply at Plant U. S. BROACH & MALHINE CO. 20201 Sherwood Detroit, Mich. (31-33)

Sambūrio pobūvyje buvo sutarta remti Valdą Adamkavičių, kandidatuojančią į Sanitary District Trustee vietą. Stovi iš kairės: fil. Jonas Našūnas, L.T. Akademinio Sambūrio pirm. fil. Kazys Kasakaitis ir Valdas Adamkus-Adamkavičius.

V.A. Račkausko nuotrauka

LIETUVIŲ TAUTINIS AKADEMINIS SAMBŪRIS CHICAGOJE

L. T. Akademinis Sambūris, subūręs veikusių Nepriklausomoje Lietuvoje korporacijų: LST Korp! Neo - Lithuania, Filiae Lithuaniae, Dotnuvos Jaunoji Lietuva, Lietuva, Herkus Monte ir Vokietijoje veikusios korp. Viltis filisterius, globoja ir materialiai re-

mia tos krypties jaunąjį savo prieauglį -- LST Korp! Neo-Lithuania.

Išėjimoje labai svarbu ir yragyvybinis klausimas -- išlikti lietuviams, neužmiršti savo gražios lietuvių kalbos ir išlaikyti jaunimo tarpe lietuvišką dvasią. Tuo rūpinasi tautiško jaunimo organizacija LST Korp! Neo-Lithuania ir praktiškai didelius darbus toje srityje dirba Pedagoginis Lituanistikos Institutas, kuris turi lietuvių kalbos mokyklą, kur ruošia naujus šeštadieninėms lietuvių kalbos mokyklos mokytojus ir yra įvedęs už akių lietuvių kalbos mokymą. Keliasdešimtys P. Amerikos ir Kanados lietuvių už akių mokosi tame institute lietuvių kalbos.

L.T. Akademinis Sambūris suprindamas, kokį didelį ir svarbų darbą lietuvių palaikymui ir lietuviškos dvasios ugdymui dirba Pedagoginis Lituanistikos Institutas, jį remia materialiai ir palaiko jo dideles pastangas ir mokslinę veiklą.

Šeštadienį vakare, prieš pat užgavėnes, L. T. Akademinis Sambūris Chicagoje buvo surengęs

Aktorė Zita Visockienė baliuje deklamavo savo sukurtus kupletus iš Chicago gyvenimo.

Sambūrio suruoštas Blynų balius turėjo didelį pasisekimą ir salė buvo užpildyta svečiais. Nuotraukoje prie stalo sėdi dr. Kasakaitienė, dr. Mironaitė, Sambūrio pirm. K. Kasakaitis ir Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos narys B. Kasakaitis.

Antano Kalvaičio stolas. Sėdi iš kairės: O. Biežienė, J. Jakubonis, V. Olienė, dr. S. Biežis, S. Jokubonienė, V. Adamkavičius, A. Adamkavičienė, A. Kalvaitis, B. Kalvaitienė, K. Oksas ir J. Oksienė.

V.A. Račkausko nuotrauka

Balio Pakšto svetainėje savo tradicinį užgavėnių blynų balių. Nors tą dieną Chicagoje buvo ruošiami šeši užgavėnių pobūviai, bet į L.T. Akademinio Sambūrio balių prigūžėjo pilna salė svečių.

Labai vykusiai ir su humoru Zita Visockienė padeklamavo savo sukurto dienos temomis eilėraščių apie Marquette Parko tautiško veikėjų darbus ir žygius, labai vykusiai charakterizavo ir Baltijos Klubo didvyrius, todėl susilaukė didelio pasisekimo ir ilgo svečių plojimo. Autorei ir deklamatorei Zita Visockienei už linksnų svečių nuteikimą ir labai vykusią kūrybą L.T. Akad. Sambūrio Vadovybė įteikė gražių rožių pokštę. Pašvairino balių ir jaunųjų L.S.T. Korp. Neo-Lithuania filisterių stolas: K. Cicėnas su ponija, Eglė Norbutienė su vyru, V. Saulius su ponija, Š. Gocėtas su ponija, senjorai Kasniūnas, jr., Jonikas ir kiti savo dainomis ir rateilais salėje įnešę jaunatvės linksmumo ir gyvumo.

Blynų balius praėjo jaukioje nuotaikoje.

(jn)

DĖMESIO DIRVOS SKAITYTOJAMS CHICAGOJE

MEČYS SIMKUS, teisininkas, turįs ilgametę praktiką, tiksliai, tvarkingai ir greitai užpildo įvairius INCOME TAX blankus. Adresas: 4259 So. Maplewood, Chicago, Ill., tel CL 4-7450 arba YA 7-2046. Kasdien 9-8 val.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Šiais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktuviniųiais metais mecenatas SIMAS KAŠELIONIS DIRVOS novelės konkursui skiria dvi premijas: I — 300 dolerių ir II — 150 dolerių.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą ir turinį patiems pasirinkti, tačiau šiais sukaktuviniųiais metais premijuojamos novelės turėtų būti patriotinio pobūdžio literatūriniai kūriniai.

ILGIS. Novelės rankraštis turi būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinarščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinarščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys pagal novelės siužetą ir meninę vertę.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai turi būti paruošti tik rašomąja mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdamos voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardę, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

LAIKAS. Paskutinė konkursiniams rankraščiams įteikti data: 1968 m. gegužės 31 d.

JURY KOMISIJA. Sudaryta iš trijų asmenų, ji visiškai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateiktų novelių nepremijuotina, premijos ar premija šiais metais neskiriama, perkeliama į ateinančius metus ir panaudojama greta eilinės ateinančių metų premijos.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui ar laimėjusiems autoriams 300 dolerių ir 150 dolerių premijos bus įteikiamos 1968 metų rudenį. Konkurso skelbėjas Dirvos laikraštis turi teisę premijuotąsias noveles be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autoriai gali premijuotąsias noveles spausdinti antruoju leidimu arba jų siužetais rašyti dramas, poetas ar romanus.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

Vyrų choro repeticijoje. Sėdi iš kairės: Julius Savrimas, Vytautas Radžius, Petras Čelkis, Antanas Kovera ir Stasys Antanaitis.

Z. Degučio nuotrauka

TAIP GIMSTA FIDELIO...

-- Čionai žiedai, ra-
sa ir saulė,
O ten rūsy -- mir-
tis...

-- Stot!... Matot, vyrai, čia yra kelios tokios vietos... Kelis taktus laikėm? Keturis ar penkis? Reikia penkis. Pradėkim iš naujo. Žinokim, kur padarėm klaidą. Viens, du... -- Ilgameitis Chicago Lietuvos Operos chormeisteris Alfonsas Gečas vėl užgauna pianino klavišus... Kelintą kartą "iš naujo"? Tik dar toli gražu ne paskutinį. Operos "Fidelio" paruošiamieji darbai eina prie galo.

Lėta, harmoninga, liūdna, o tokia skaidri melodija pripildė didžiųjų Jaunimo Centro salę. (-- Trys, keturi,

penki -- skaičiuoja puzes chormeisteris.)

-- Kokia žydra dangaus giedra!

O, koks gražus pasaulis.

-- Pakeliat, tenorai, pakeliat!... Tik klausykite: "Ir laisvę ir laisvę mums sugrąžink!" Kokia graži vieta! Dabar paimkim tik antri tenorai ir bosai. Imam iš pat pradžių!

-- Kalinių dainos "Fidelio" operoje gal melodingiausios iš mūsų visų iki šiol dainuotų, -- vėliau pasakojo Antanas Kovera, vienas iš geriausių pirmųjų tenorų operos chore. -- Mūsų partijos čia tikrai gražios. Klausykitės ar ši opera nepersunkia? Iš tikrųjų, broliu, mums, išdainavusiems tiek metų turbūt nė viena opera nebūtų persunkia...

-- Va, dabar tai tu kalbi! Vis rašai apie žvaigždes, solistus, muzikus, o patį nugarauk! -- choristus taip ir užmiršti. O juk jie jau daugiau negu dešimt metų ant savo pečių operą neša, -- įsiterpia Kazys Skaisgirys saulės nudegintu veidu, neseniai praleidęs atostogas Floridoje. -- Va, žiūrėk, pirmųjų tenorų sulai, lyg tyčia visi pirmoje eilėje susėdę: tikrai auksinis tenoras Petras Čelkis, o ir Vytautas Radžius ir Stasys Antanaitis ir solo partiją turįs Julius Savrimavičius... Ar ne tiesą kalbu, Alfonsai?

-- Taigi. Savo balso tembre visi jie geriausi, -- diplomatiškai atsakydamas nusišypsoma žakalbis chormeisteris Gečas.

Bet dabar jie visi seka diriguojančią ranką,

akį vis užmesdami ant gaidų. "Jie seka mus... visus slapta... tyliau, tyliau... visur klasta..."

-- Baritonai išeina netvarkingai! Klausykite, vyrai! Uždenkit tą "seka". Tarkit su umliuotu. Dar kartą! -- vėl pertraukė Gečas. -- Ššš... Vieno takto išlaikymo pritrūko. Septynis išlaikom ant šitos gaidos... O ir tas garsas buvoper daug skystas, netenoriškias...

Fotografai blykčioja savo aparatu. Jis ir prieky, ir iš užpakalio, ir ant scenos užlipa, ir ant grindų pritupia... Ką tik kalbėjosi su foto menininku Tėvu Keziu ir matyt su juo aptarė strategiją.

-- Kitą savaitę jau atvažiuos dirigentas Aleksandras Kučiūnas ir tada pradėsime su judesiu, -- pašnibždomis paaiškina Vacys Petrauskas atnešęs parodyti šių metų valdybos fotografiją. Veik visi valdybos narių veidai nauji, ligšiol valdybose nematyti. Tai pastebėjęs ir paklausiu Vacio, ar nenusigando, ar nesudrebėjo tokį sunkų uždavinį atlikti pasiėmę.

-- Aš tai, matai, statybininkas, taigi kontraktorius. Jeigu namus pastatau, tai kodėl man nepabandyti ir į operos statybą įsivelti? -- nusišypsavo jis. -- Kol kas gerai eina. Į premjerą gal koks šimtas bilietų beliko neišparduotų, o jau ir į kitus spektaklius daugiau negu pusė išparduota.

Kaliniai jau atsivieškina su saule ir diena. Juos dar vis seka, jiems užgina saulę ir žiedus... "Mes grįžtam į šešę"

(Nukelta į 6 psl.)

Chicago Lietuvos Operos chormeisteris A. Gečas repeticijos metu.

Z. Degučio nuotrauka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

ANGOJE

Kazys S. Karpius

DARBAS PRADĖTAS NEVIENINGAI

(4)

Jaunesnės kartos ateiviams nėra aišku ką ankstyvesnioji išeivija padarė Lietuvos laisvinimo srityje. Jeigu kiek žino, tai tik iš pašalinių šaltinių -- ir kad Vasario 16-tos Aktas buvo paskelbtas Lietuvoje, ne kur kitur.

1914 metais kilusiokaro sukrėsti -- kadangi karas lietė Rusiją ir tuo pačiu Lietuvą -- išeivijos veikėjai, svarbiausia spauda, pradėjo kalbėti apie pačią būtiniausią priemonę -- šaukimą visuotinio lietuvių seimo.

Seimo mintį pakėlė Brooklynio tautininkai, ir tam pritarė vietiniai katalikai veikėjai. Chicago katalikų srovės vadai betgi sumanė rengti savo seimą vieni, Chicagoje, rugsėjo 21-23 d. Dalyvavo 218 atstovų.

Katalikų seimas nutarė:

Reikalauti Lietuvai kuo plačiausios autonomijos... etnografiniu principu, siekti federalių ryšių tarp autonominės Lietuvos ir Latvijos. Paryžiuje atsiradusį Gabrio biurą nutarė remti ir įgaliojo atstovauti Lietuvos reikalus Europoje. Kitą biurą tam tikslui nutarė įsteigti čia pat Amerikoje. Išrinko komitetą veikti Lietuvos reikalais Washingtone. Nutarė kasmet minėti Šv. Kazimiero dieną kaip tautos šventę. Įsteigė Amerikos Lietuvių Tautos Tarybą, Tautos Fondą politiskai akcijai, ir nuo karo nukentėjusiems šelpti fondą -- visa tai vieni savo kontrolėje.

Tautininkai, nutarę rengti seimą Brooklyne spalio 1-3 d., pasikvietė ir socialistų srovę. Suvažiavo 275 atstovai. Tačiau tame pat seime pirmą dieną, tos dvi srovės susiskaldė, ir po to veikė kas sau. Socialistai parodė savo dantis gavę įsimaityti tautinės srovės tarpe, kaip jie nuo pat 1905 metų revoliucijos čia atsidūrę darė įsiveržę į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Kai tik pasklido Amerikos spaudoje pirmutinės žinios apie lietuvių tautos pageidavimą autonomijos, Chicago Naujienos rugs. 9 d. pareiškė: "Autonomija nepadidins darbininkams algų".

Tokiais marksistiniais šūkiais apsišarvavę, atvykę į seimą kad ir neteisėtai atsistų atstovų dauguma, išrinkę savo žmones į prezidiumą, pravedinėjo savo rezoliucijas. (Jų atstovų neteisėtumą seime išskėlė ir B.K. Balutis, paaiškindamas kaip jie elgėsi Chicagoje stengdamiesi saviškių kuodaučiausia į seimą sugrįsti.)

Seimo pradžioje kalbėjęs Dr. Šliupas ragino vieningai dirbti tautos gerovei. Naujienų redaktorių Grigaitis pareiškė atstovaujantis socialistų srovę, kuriai

darbininkų reikalai būsią pirmesni nežiūrint ar Lietuva bus autonominė ar nepriklausoma. Kitas socialistas, Keleivio redaktorius Michelsonas, sakė jis nepriklausomybei priešingas, lietuvių tauta maža, savistoviai nepajėgs valdytis. Jai pakaks autonomijos Rusijos globoje...

Iš tautinės pusės Dr. Šliupo rezoliucijas tautos reikalais socialistai boikotavo, niekino, atmetinėjo, ir siūlė savas. Grigaitis seime Šliupui leido panieką po paniekos, jo iš anksto suagituoti rėksniai Šliupui ir kitiems kalbant triukšmavo, kojom trypė.

Tautininkams neliko kitos išeities kaip tik apieisti seimo salę ir tuos riaušinininkus, ir kitą dieną susirinkti sau vieniems kitoje vietoje.

Tautinė srovė savo paskirame seime dviejų dienų bėgyje priėmė autonomijos rezoliuciją ir dar nutarė: paruošti memorandumą Amerikos ir Europos valstybėms, susižinoti su kitomis pavergtomis tautomis ir bendrai dirbti, įsteigti Autonomijos Fondą, suorganizuoti savo tautinę srovinę partiją ir įsteigti Lietuvai Gelbėti Fondą karo nukentėjusiems šelpti.

DARBAI KATALIKŲ IR TAUTININKŲ RANKOSE

Katalikams atlaikius savo seimą, tautininkams, neturint su socialistais jokių tolesnių išipareigojimų ir jų atsikračius, visos trys srovės laikydamosi viena nuo kitos atstu, negalėjo vieningai sutikti pasaulinį sukrėtimą, kuris turėjo nulemti mūsų tautos likimą ir kuris reikalavo visų pasiaukojimo.

Visuomenėje esant nusistatymui gelbėti karo nukentėjusius, visos trys srovės rinko aukas tiems nelaimingiesiems šelpti.

Savo paskirais fondais visos trys operavo iki pat 1922 metų išgavimo Lietuvai de jure pripažinimo.

Socialistų siekiai buvo labai aiškūs: marksizmas, revoliucija, pasaulinis kataklizmas.

Katalikų ir tautininkų santykiavimo kelyje didelis kelmas buvo laisvamanybė; tautininkai buvo pravardžiuojami "šliuptarniais" dėl Dr. Šliupo priešreliginės veiklos. Dvasiškija tonegalėjo jam atleisti iki jo gyvos galvos. Toliau buvo reikalas ir progos tautininkams ir katalikams daug ką bendrai dirbti, bet šie laikėsi savo nusistatymo kur tik galima Šliupą neprileisti, kaip tokiems atvejais kur buvo pavergtų tautų reprezentacijos ir reikėjo pasirašyti memorandumai ar pan., katalikai atsisakė rašyti, jeigu ten reikėjo pasirašyti ir tautininkų atstovui, kuriuo būdavo Dr. Šliupas.

Tačiau, šalia tokių kliūčių, tautininkams ir katalikams buvo lemta atlikti visus darbus, kurie tik Lietuvos laisvinimo byloje iškilo, ir nors dažnai susibarantiki posėdžių visiško suirimo -- iki kito laiko, kai vėl susitardavo susieiti. Darbai krovėsi kalnais, jie turėjo būti atliekami.

Savu keliu, betgi, kiekviena srovė graibstė kas sau, rinko aukas savo fondams. Fondai gi savo turimais šaltiniais palaikė srovių paskirus reikalus ir padengė kaštus kiekviena (abi, tautininkai ir katalikai) savo srovių atstovų veiklos žygius atliekamus bendrai. (Socialistų fondas susilaukė kitų srovių apkalbinimų naudojimu šelpimui surenkamų pinigų savo šiauriams tikslams.)

KOMP. STASYS ŠIMKUS ATVYKSTA AUKOMS RINKTI

Karo pradžioje vokiečiams nutėriojus Belgiją ir Prancūziją ir karui persikėlus į Lietuvą, metų pabaigon pasiekė mus žinios apie Vilniuje įsteigimą Centralinio Komiteto karo nukentėjusiems šelpti. Karo nukentėjusių šelpimas, pabėgimas daugybės į Rusiją, gandai apie siekimą autonomijos, paskiau ir nepriklausomybės, išjudino mūsų komitetus smarkiau veikti -- ir veikė, nors ir pasidalinę tos dvi srovės tam pačiam tikslui.

1915 metais: Vasario 10 d. katalikų Tautos Taryba suvažiavo Chicagoje savo pirmutiniam pasitarimui, reiškia ieškojo kelių veiklų, bet tik savo vienų tarpe.

Birželio 15 d. atvyko iš Lietuvos Vilniaus komiteto įgaliotinis komp. Stasys Šimkus, amerikiečiams žinomas savo dainomis. Manyta jis gaus pritarimą visų renkant karo nukentėjusiems aukas. Betgi katalikai ir socialistai jo misiją boikotavo.

Kiek rado visuomenėje ir tautinėje srovėje pritarimo, surinkęs trijų mėnesių bėgyje virš \$2,000 aukų pasiuntė į Vilnių. Jo apsilankymas ir važinėjimas po kolonijas su pranešimais apie Lietuvos žmonių tragišką būklę išjudino aukojimą karo nukentėjusių šelpimui į srovinis fondus, bet jie Šimkui tų pinigų neperdavė, skirstė aukas savo priminta tvarka.

Birželio 23 d. suvažiavo visų trijų srovių fondų atstovai tartis apie subendrinimą karo nukentėjusiems šalpos, bet kalbos baigėsi tuščiomis. Tautininkai tam pritarė, tik socialistai ir katalikai nerado galimu sutarti.

Dr. Šliupo sumanymu, birželio 30 d. patiekta spaudai memorandumas pavergtų tautų sąjungos vardu, reikalaujantis Lietuvai ir Ukrai-

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tautinių šokių ratelis "Šoktinis" su vadovais J. Kavalitnaite ir M. Leknicku, dalyvavę kovo 17 d. devynioliktojo metų tautų festivalyje Clevelande.

J. Garlos nuotrauka

TAIP GIMSTA FIDELIO...

(Atkelta iš 5 psl.)

lius..." -- taria jie nusiminę.

Yra penktadienio vakaras ir Jaunimo Centro koridoriuose verda gyvenimas. Pertraukos metu sutinku muziką Faustą Strolią. Jis su skautų dainininkų būreliu ruošia plokštelę jaunimui. Tėvo Raibužio paklausiu apie Jaunimo Centro šeimnininko Tėvo Kubiliaus sveikatą.

-- Jau dabar gerai. Neseniai sugrįžo iš ligoninės. Šiandien jau su profesorium Vitkum išvažiojo į laukus pasivažinėti. Matai, negalima per daug sirgt, kada Jaunimo Centro praplėtimo statybos vėjus dar neužbaigtas. Reikia dar pinigų, oi reikia...

Darių Lapinską, naujai Kultūros Fondo suorganizuotos dramos studijos direktorių paklausiu apie studijos darbus.

-- Pamokas pradėjome. Užsirašė net dvidešimt penki. Visi jauni. Dalį jų čia aplink matai. Mat jau veiklą pasirinkom ir repeticijas pradėjome.

-- O ką gi statote? -- susidomiu.

-- Anatolijaus Kairio "Curriculum vitae".

-- Taip ir maniau: suorganizavo Anatolijus Kairys teatrą savo veikalamis statyti... -- numoja ranka besiklausęs pokalbio prašalietis.

-- Nenusimink! Pažiūrėsim ką kalbėsi, kada pastatymą pamatysi...

O dabar -- kalbos netrūksta... Apie "Kovotąjus" ir apie "Marą", o daugiausia -- apie jukritiką... Nelengva tų kritikų duona... Jie, turbūt, visą gyvenimą vien žakši: tiek apie juos kalba... tiek juos koneveikia.

nai nepriklausomybės.

Rugs. 25 d. pasklido žinios, kad vokiečiai siūlo Lietuvai karalium kaiseruiką Joachimą, bet tie gandai mūsų tarpene rado pritarimo.

Einant iš Lietuvos prašymams šelpti karo nukentėjusius, Brooklynio lietuvių komitetas surinko ir per Amerikos Raudonąją Kryžių pasiuntė lietuviams karo pabėgėliams Rusijoje 19 dežių rūbų.

(Bus daugiau)

Atsimenat "Grażiną"? Gal ne vienas matėte televizijoje Bell Telephone Hour programą, kurioje neseniai buvo rodytas montažas iš Chicago muzikinio gyvenimo. Gal ne vienas nekantriai laukėte: kada gi pagaliau pasirodys Chicago Lietuvos Operos choras su "Grażinos" ištraukomis... Ir pasirodė. Prieš patį programos galą, pačioje geriausioje jos vietoje. Lilija Šukytė, Stasys Baras, Algirdas Braziš.

Taigi. Taskelias minutes studijos filmininkai bene šešias valandas šioje pat va salėje filmavo. Užsirašinėję duris ir langus užsidangstę jie vargino mūsų solistus visą šeštadienį. Mūsų aksamurniams solistams besiskardenant ne kartą prožektorių šviesos kryptį į va šiuos istorinius dail. Adomo Varno paveikslius puošiančius salės sienas.

Geras buvo montažas. Taip ir Chicago dienraščių kritikai sakė. Geresnės negu sekančią dieną rodytas "Tribute to Illinois", "su daugybe didelio vardo aktorių ir menininkų.

Dabar choro valdybos pirmininkas Vilius Juška vėl apie "Grażiną" kalba. Ją, koncertine forma statys New Yorke šį pavasarį... Bent į vieną galą kelionę reikės patiemis apsimokėti... Ar moterys važiuos tautiniais rūbais ar ilgom sukniom?... Ponia S. Džiugienė išsiaiškina. O kaip vyrai?...

-- Reikia sudaryti važiujančiųjų sąrašus. Yra naujų narių, kurie "Grażinos" nemoka, o yra mokančių, kurie dabar chore nedainuoja... -- aiškina Vladas Stropu. -- Beje! Sekantį penktadienį Marijos mokyklą jau atveš "Fidelio" operai rūbus. Kurie norės galės savo pasiimt dar prieš repeticiją. Aš ten būsiu jau nuo septintos.

Einamieji reikalai. Jie keičiasi kaleidoskopiškai. Dar reikia mecenatų. Jais pasidaro visi, kurie aukoja operai ne mažiau šimto dolerių... Reikia ir rėmėjų, aukojančių mažiau negu šimtą... Mecenatai gauna du bilietus veltui... už šimtą... Tada vėl pasigirsta

pianino akordai. Ši kartą choras turtingesnis: į jį įsijungia moterys. -- Viens, du, trys, -- sako Alfonsas Gečas ir duoda ranka signalą... Dabar kaliniai žymiai linksmesni. Jie išsilaisvinę iš kalėjimo... Jie maišosi minioje, gal ieškodami žmonų, dukterų, mylimųjų. Viskas gerai, kas gerai baigiasi. Nė vieno nesužeidė, nė vieno nenugalbijo. Tik chormeisterio nuolatinės patalos ir pastabos laiks nuo laiko nutraukia iš laisvų krūtinų besiveržiančią dainą:

Štai spinduliai, štai aukso rytas,

Mirties angoj aušra nušvito --

Jau nebegriš naktis juoda!

A. Pavėjis

GREIT SUSIDĖVI...

Vienas kaunietis parašė laišką TIESOS redakcijai Vilniuje:

"Ne taip seniai Kaune buvo atidaryta viena puikiausių senamiesčio valgyklų 'Šatrija'. Grožėjomės jos interjeru, ragavome skanūs, įvairius valgius. Praėjo nedaug laiko, o ant jos sienų nugulė storas dulkių sluoksnis, patiekalų sąrašas sutrumpėjo ir patarnavimo kultūra pablogėjo".

Redakcija pridėjo, kad greito susidėvėjimo procesas būdingas ne tik "Šatrijos" valgyklai, o daugeliui visų omeninio maitinimo įstaigų:

"Žiūrėk", -- sako, -- "atidarė naują restoraną ar kavinę -- viskas blizga, nuo kruopščiai išdailintų sienų, baldų iki specialių, firminių indų. Praeina metai, daugiau -- pamažu dingsta užuolaidos nuo langų, gėlės, firminiai indai, jau nekalbant apie sutrumpėjusį valgių sąrašą. Kartu su uniformomis išnyksta ir šypsenos nuo padavėjų veidų, mandagūs žodžiai. Restoranas ar valgykla tampa eilinė užėiga, kartais pilna girtuokliaujančių. Jau negalvojama nei apie savo markę, nei apie firmą"... (E)

AR GIRDEJAI, KAD --

... Vienas Sov. S-gos diplomatas, pasireiškus nesutarimams su Rumunijos delegacija Budapešte ir Sofijoje, pasakė, jog Rumunija esanti pakeliui į atsirbojimą nuo Rytų bloko. "Anksčiau ar vėliau Rumuniją paseks kitos to bloko valstybės. Ir nėra kitos išeities. Nacionalizmas pasirodė esąs tvirtesniu už tarptautinį komunizmą".

PAGERBTAS JUOZAS STEMPUŽIS

Cuyahogos apskrities kontrolieriaus įstaigoje tarnaujantis Jozas Stempužis, kovo 11 d. už atsižymėjimą tarnyboje buvo pagerbtas specialiu diplomu ir apskrities kontrolieriaus Ralph J. Perk raštu, kuriame rašoma:

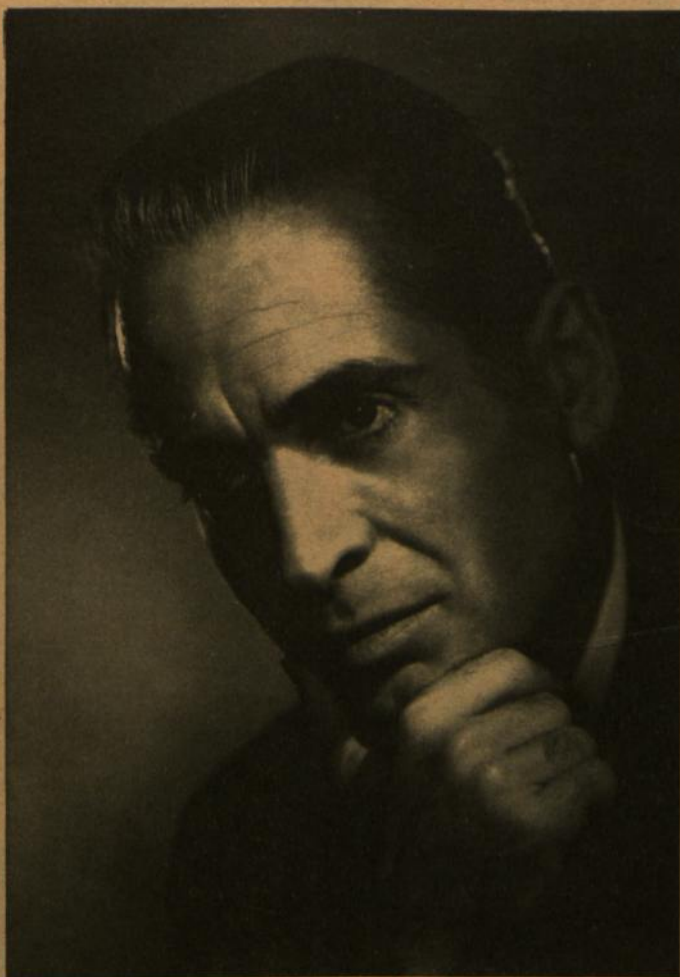
"Nors jūsų skyriuje tėra tik tryliką tarnautojų, bet jūsų vadovaujamo skyriaus papildomai išieškotoji mokesčių suma viršija viso Apskrities Mokesčių operacinį biudžetą. Jūsų kaip Revizijos skyriaus vedėjo išskirtinis pavyzdys neturi panašaus precedento ne tik šioje apskrityje, bet ir visose kitose Ohio valstybės apskrityse, ir todėl aš reiškiu jums nuoširdų pasveikinimą ir pagyrimą už jūsų kaip Apskrities Kontrolieriaus padėjėjo nepaprastai aukštą pareigų ir atsakomybės supratimą.

Nežiūrint jūsų daugelio metų atsidavusios tarnybos šios apskrities žmonėms, jūs taip pat skiriate daug savo laiko lietuvių bendruomenei ir jungtinėmis pastangomis padėjote išlaikyti ir puoselėti lietuviškąją kultūrą ir papročius Amerikoje. Visi lietuvių kilmės amerikiečiai

Jozas Stempužis (kairėje) priima atsižymėjimo diplomą iš Cuyahogos apskrities kontrolieriaus Ralph J. Perk.

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS NAUJOSE PAREIGOSE

• Pianistas Andrius Kuprevičius paskirtas Music School Settlement piano departamento vedėju, o Marceline Hawk ir Margarita Jolles padėjėjomis.

A. Kuprevičius, mūsų iškilęs pianistas, jau ilges-

nį laiką dėstė toje muzikos mokykloje. Į tą atsakingą postą jis šiomis dienomis buvo paskirtas visiems tos mokyklos patikėtiniams (trustees) pritarus ir buv. vedėjui Theodore Lettwin rekomendavus.

KVIEČIA Į KAZIUKO MUGĘ

Š. m. kovo 24 dieną Clevelando lietuviška skautiška šeima rengia savo metinę darbo šventę — Kaziuko mugę. Rengia ją dviejų aukso jubiliejų ženkle, minint Lietuvos atgimimo ir

turėtų teisėtai didžiulis mūsų pasiekimais visoje tarnyboje".

lietuviškosios skautybės įkūrimo penkiasdešimtuosius metus.

Kaziuko mugę šiandieną turi trejų metų paskirtį ir prasmę. Ji suburia organizacijos narius bendroms pastangoms ir bendram darbui.

Antra, Kaziuko mugę yra vienas iš tų lietuviškų rengimų, kuriame dalyvauja tikrai nemažai jaunimo. Kadangi jaunimas šiame rengime mato lietuviškos veiklos atspindį ir pats šio veikimo mokosi, yra svarbu, kad mugę savo išvaizda ir turiniu dvelktų grožiu ir kūrybingumu, tuo stiprindama supratimą, kad ir lietuviškas darbas yra vertas pačių geriausių ir didžiausių mūsų visų pastangų.

Lietuvių Skautų Sąjunga, minėdama 50 metų savo gyvenimo sukaktį, išleido jubiliejinius ženklelius, popierį ir vokus, bei prof. Končiaus išdrožinėtus nuo 1 iki 132 numerio žiedus.
Č. Kiliulio nuotrauka

sių mūsų visų pastangų.

Pagaliam, Kaziuko mugę suteikia jaunimui galimybę prisidėti savo jėgomis prie organizacijos veiklai reikalingų lėšų telkimo ir tuo būdu skatina atsakingumo jausmą ir supratimą, kad negalime būti našta kitiems, bet turime patys sau reikiamus pinigus užsidirbti.

Kaziuko mugės darbai eina prie pabaigos. Jau išsiūti albumai ir takeliai lietuviškais raštais iškaišyti; rymo lentynose jūrų skautų drožinėtos puošnios koplytėlės ir prie iškeltų trispalvių staugia vilkai geležiniai.

Clevelando skautija kviečia visus į kovo 24 dieną (sekmadienį), šv. Jurgio parapijos salėje įvykstančią Kaziuko mugę. Mugę prasidės tuojuo po sumos ir tęsis iki 2:30 p. p.; tuoj po to įvyks trumpa baigiamoji mugės programa.

Skautės ir skautai nuoširdžiai prašo visus pas save į svečius. Tikime, kad visi Clevelando lietuviai mugę ne tik aplankys, bet ir visus darbelius nupirks.

Kovo 24 dieną visi keliai veda į Kaziuko mugę; veda ten, kur Jūsų laukia NERINGA — PILĖNAI — KLAIPĖDA.

• M. Balys, LB Clevelando II apyl. pirmininkas, prašo pranešti, kad jo ir kitų valdybos narių pasirašytas nutarimas, atspausdintas Dirvoje kovo 8 d., nebuvo skirtas spaudai ir į Dirvą pateko be jo žinios.

• Plk. Kazimieras Augulis, sulaukęs 71 m. amžiaus, mirė Clevelande kovo 13 d. Kovo 15 d. vakare įvyko atsisveikinimas su velioniu D. Jakubs & Son laidotuvių koplyčioje, Edna Ave.

Palaidotas kovo 16 d. atlaikius gedulingas mišias šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

PARENGIMAI CLEVELANDE

KOVO 24 D. Kaziuko Mugė.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos metinis balius.

BALANDŽIO 27 D. Adv. A. Olio pagerbimo akademija. Rengia ALT S-gos skyrius, Pradžią 7 v.v.

BALANDŽIO 28 D. parengimas senelių namų Putname statybai paremti.

GEGUŽĖS 25 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos mokslo metų pabaiga ir Aukuro ansamblio koncertas.

GEGUŽĖS 30 - BIRŽELIO 1 D. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas ir balius Cleveland Sheraton viešbutyje.

BIRŽELIO 30 D. LVS Ramovė rengia gegužinę p. Visockio sode.

RUGPILDČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Pilečių Klubas gegužinę šv. Juozapo parke.

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengiamas jaunųjų talentų vakaras.

SPALIO 5 D. Grandinėlis koncertas Slovėnų salėje.

SPALIO 19 D. -- Lithuanian Village metinis koncertas - balius.

LAPKRIČIO 16 D. L.V.S. Ramovė Clevelando sk. rengia Kariuomenės Šventės minėjimą.

Turime gerą pasirinkimą namų naujosios parapijos rajone ir Clevelando priemiesčiuose. Taip pat imame namus pardavimui visuose spalvotų rajonuose.

J. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne
Real Estate

KE 1-4080 — namai,
MU 1-6100

• Ukmergės gimnazijos 50 metų sukaktis. Nuo jos įsteigimo šių metų balandžio 8 d. sueina 50 metų. Ukmergės gimnazija Lietuvos švietimo srityje yra atlikusi didelį uždavinį. Jos sukakties proga susidarę iniciatorių ketvertukas norėtų bent spaudoje atžymėti šį istorinį įvykį. Iniciatoriai dėl to kreipiasi į visus laisvame pasaulyje gyvenančius buvusius Ukmergės gimnazijos mokytojus bei mokinius ir prašo artimiausiu laiku aprašyti prisimenamus faktus ar pergyventus epizodus iš gimnazijos laikų ir paskelbti jiems priemonėje spaudoje ar parašytus savo atsiminimus pasiųsti Pr. Pauliukoniui, 95 Harrison St., Worcester, Mass. 01604.

Kun. Stasys Yla
Dr. Juozas Jakštas
Dr. Jonas Puzinas
Pr. Pauliukonis

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone, virš Superior Saving banko patalpų. Teirautis telefonu: 431-2497.

• Apdraudos reikalus geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Tel. HY 7-4677

- vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagaltuoti kokį dovanų siuntinėlių sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3 1/2 jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 terelino bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldinių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietpaltis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas paširenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770
CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Paramos" valdyba prisiuntė Dirvai 50 dol. (Kanad.) auką "už nuveiktus darbus lietuvių išlaikyme bei kultūrinėje srityje".

Dirva, remdama ne tik kultūrinius darbus, bet kartu skatindama kooperatinę bei ūkinę lietuvių veiklą, džiaugiasi "Paramos" lėmėjimais, tos organizacijos plėtoje, dėkoja už ryškią paramą spaudai ir linki sėkmės ateities darbuose.

• VLIK pirm. J. K. Valiūnas, išvykęs ilgesnei kelionei po įvairius Azijos kraštus, šiltai buvo priimtas P. Korėjoje. Jo vizitą aprašęs The Korean Herald kovo 6 d. laidoje pažymi, kad J. K. Valiūną priėmė P. Korėjos užsienio reikalų ir viešosios informacijos ministrai, o taip pat ir Korėjos antikomunistinės lygos vadovybė.

Laikraštis, aprašydamas Lietuvos likimą bolševikams ją okupavus, perdavė savo skaitytojams viltis, kad Lietuva tai pat susilauks laisvės, kaip ir Korėja, karo metu okupuota Japonijos. Ta proga J. K. Valiūnas pareiškė, jog lietuviai savo viltis remia korėjiečių ryžtinga kova prieš komunistinius okupantus.

• Prof. Algirdas Avižienis, dirbęs Kalifornijos universitete Los Angeles mieste ir Jet Propulsion laboratorijoje, jau kuris laikas atsižymi kompiuterių srityje. Praeitais metais elektros inžinierių draugijos (IEEE) pirmojo kompiuterių konferencijoje jis skaitė kelis gerai sutiktus pranešimus šia tema, o kovo mėnesį tarptautiniame drau-

gijos suvažiavime New York'e jis pirmininkauja ir daro pranešimą šiam reikalui skirtai sesijai.

• Milda Baužienė, U. S. Food and Drug Administracijos vyr. chemikė, balandžio mėn. 1 d. skaitys paskaitą apie haliucinacijas sukeliančius vaistus Detroito analitinių chemikų draugijos susirinkime.

• Julius Šermukšnis, JAV kariuomenės leitenantas ir skautas vytiš iš Worcesterio (Mass.), kelis sykius sužeistas prie Saigono, atostogų metu buvo nuskridęs į Australiją. Mūsų Pastogė, plačiau aprašydama šio mūsų 22 m. kario viešnagę pas Australijos lietuvių, papasakojo ir tokį įvykį:

Julius Šermukšnis, pasiekęs Sydnejų, susiskambino su Jūrate Reisgyte. Jos adresą gavo iš brolio JAV, kuris Jūratę susitikio per pasaulinį jaunimo kongresą. Julius irgi norėjo kongrese dalyvauti, bet negavo atostogų iš kariuomenės.

Prieš susitinkant su lietuviu Julius kažko tai paklausti užsuko į vieną vietą mieste. Pataikė į parlamento rūmus ir tiesiai ant vieno skubančio ministerio. Ministeris skubėjo į malūnsparnį ir su savimi pasikvietė svečią iš Vietnamo. Julius sutiko ir apie valandą paspoksojo į Sydnejų iš viršaus ir dykai su ministriu.

Didžioji J. Šermukšnio laiko dalis Sydnejuje praejo su lietuviškuoju jaunu — prie vandens, gamtoje, tarp keturių sienų ir visur su lietuviška daina. Smagu jam buvo klausyti, kaip mes Australijoje kalbame lietuviškai, net jam ne-

New Yorko madų parodos, įvyksiančios kovo 24 d. 2 v. p. p. Le Cordon Bleu salėje, Woodhavene, rengimo komitetas. Sėdi iš kairės: R. Kudžmienė, N. Ulėnienė, I. Dičpingaitienė, A. Sabalienė, M. Varnienė, J. Kiaunienė, J. Vyruvienė, F. Ignaitienė, A. Kazickienė ir R. Alinskienė.

girdėtas dainas traukiam. Bandė revanšuotis ir jis padainuodamas ir mums negirdėtų dainų. Kai pritrūko, teisinosi, kad du lietuviškus dainorėlius palikęs Vietname.

• Adelaidėje aukštuosius mokslus baigė: Antanas Stepanas — mediciną, Eugenijus Pocius — statybos inžineriją ir Kristina Baškutė — fizioterapiją.

• J. Masilionis ir J. Tamulis yra vadovai mokytojų savaitės Dainavoje š. m. rugpjūčio 18-25 d. d. Pirmasis rūpinasi programos, pranešimų ir paskaitų reikalais. Jo adresas: J. Masilionis, 4632 So. Keating Ave., Chicago, Ill. 60632. Antrasis — registracijos ir ūkio reikalais. Jo adresas: J. Tamulis — 7031 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60629.

• Studentų Ateitininkų pavasario ideologiniai kursai įvyks Dainavoje balandžio 27-28 d. ir rytų pakraštyje "Rota" latvių stovyklavietėje Catskill kalnuose prie New Yorko balandžio 20-21 d. Sutikusių paskaitininkų tarpe yra kun. Antanas Paškus, dr. Antanas Sužiedelis, dr. Romualdas Kriaučiūnas ir dr. Vytautas Vardys.

Kursantai turėtų prisistatyti SAS pirmininkui Vaidevučiui Valaičiui, 6641 So. Maplewood, Chicago, Ill. 30629, telefonas 312 — GR 3-8282.

Iš visų kursantų bus reikalaujamas aktyvus dalyvavimas kursų programoje, diskusijose, simpoziumuose ir t.t. Kursų kaina 20 dol. asmeniui.

CHICAGO

• Solistė Daiva Mongirdaitė, sopranas, gražiai pasirodžiusi Chicagos Liet. Operos statyose "Traviata" ir "Gražina" operose, šiais metais, statomoje "Fidelio" operoje dainuos Marcelinos partiją. (Sk.)

• Lietuviškų margučių dažymas ir dekoravimas bus rodomas šeštadienį, kovo 30 d. nuo 1 iki 3 val. p. p. Balzeko kult. muziejaus patalpose.

Instruktuos p. Ursula Astra iš Grand Rapids, Mich.

Reikia atsinešti kiaušinių ir mažus, aštrius peiliukus.

• Lietuvių Fondo narių, tarybos ir valdybos narių vakarienė Chicagoje, Kiltys restorane, sutelkė L. Fondo papildomai 14,000 dol.

Vakarieneje dalyvavę L. Fondo vadovai, svečiai ir rėmėjai pasikeitė sveikinimais ir linkėjimais, ženklais ir gelėmis, kartu tikėdamie-

si, jog šiais sukaktuviniais metais bus pasiekta 1/2 milijono dol. suma.

Vakariene išlaidas padengė Chicagos lietuviai gydytojai. Stambesnesniais įnašais atsižymėjo Chicagos ALT skyriaus pirm. J. Pakalka ir Vyt. Orentas įnešę po 1000 dol.

• Prano Urbano, buv. statybos rangovo Lietuvoje 10 metų mirties sukakčiai paminėti kovo 17 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje įvyko pamaldos. Pamaldas, į kurias atsilankė velionies šeima, draugai ir pažįstamieji, užprašė našlė Juzė Urbanienė.

NEW YORK

• Chicagos Lietuvių Opera birželio 2 d. atvyksta į New Yorką. Tai pirmas kartas, kai šis iškiliausias lietuvių dainos vienetas atvyksta į rytinį pakraštį. Operos kolektyvą sudaro 110 asmenų. Drauge su choristais atvyksta ir žymieji mūsų menininkai: Daina Stankaitytė, Stasys Baras, Jonas Vaznelis ir Algirdas Brazis. Chorą ir solistus palydės 50 asmenų simfoninis orkestras. Visam kolektyvui diriguos muz. Aleksandras Kučiūnas. Programoje bus koncertinėje formoje ištraukos iš Karnavičiaus operos "Gražina". Šis nepaprastas koncertas įvyks Brooklyno kolegijos Walt Whitman salėje, kuri gali sutalpinti 3000 asmenų. Operą į New Yorką pakvietė "Laisvės žiburys".

• Inž. Algis Kazlauskas iš Australijos lankosi JAV. Šiuo metu svečiuojasi pas A. ir E. Jurgėlus Brooklyne, N. Y. Vėliau vyksta į Chicago, kur jis bandys įsikurti nuolatiniam apsigyvenimui.

TORONTO

• Lietuvių Tautinės Sąjungos metiniame susirinkime, kuris įvyks Lietuvių Namuose kovo 31 d., 3 val. p. p., kiek plačiau yra numatyta padiskutuoti mūsų išeivijos bendradarbiavimo su kraštu galimumus. Tema šiuo metu yra tikrai aktuali ir, reikia manyti, susilauks gyvo susidomėjimo.

• Lietuvių Namų dalininkų metinis susirinkimas yra šaukiamas savose patalpose kovo 24 d. (sekmadienį), 2 val. 30 min. p. p. Jame be įvairių pranešimų ir diskusijų, bus renkama valdyba, revizijos komisija ir aptariami kiti aktualūs reikalai.

• Lietuvių Namų valdyba pastarajame savo posėdyje kiek smulkiau aptarė ruo-

• Giminių paieškoms šie asmenys:

Vaitkūnas Izidorius, sūnus Vinco ir Onos, iš Daglių. Gyveno Clevelande.

Paieško sesuo Cecilija Vaitkūnaitė-Baušienė.

Vaitkūnas Izidorius gimęs Lydos valsč., kaimas Gorgowdy - Radumwoj. Nowogrodzkie.

Zinantieji jų adresus ar likimą, prašomi atsiliepti:

Boleslaw L. Linga, 58 Barry Road, Worcester, Mass. 01609. (32-33)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

mo reikalus. Tam tikslui rezervuojamos visos turimos patalpos. Šokiams jau iš anksto užsitikrinta turėti geras orkestras. Kaip išimtis, veiks su tvirtomis ir pastoviomis Lietuvių Namų kainomis turtingas bufetas. Prie to viso pramatoma dar ir kitos įvairenybės.

Toronto skaučių ir skautų suruoštoji Kaziuko mugė gražiai pavyko ir davė nemažai pelno. Gal tai pirmas atsitikimas, kuris vertas pagyrimo, mugė buvo pavesta atidaryti jaunai skautei L. Benetytei, kuri, perkirpusi juostą skaučių ir skautų vardu pakvietė visus svečiuotis mugėje. Dešinėje stovi Šatrijos tunto tuntininkė Gvildienė.

Grupė jūrų skaučių prie savo stalo. Laimutės nuotraukos

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

A. Merkelis — SMETONA — Monografija	\$12.00
V. Šliogeris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
O. J. C. Norem — TIMELESS LITHUANIA	\$4.00
B. Armonienė — PALIK AŠARAS MASKVOJE	\$3.00
St. Yla — MODERNI MERGAITĖ	\$4.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
J. Juodis — TAUTOS KELI — paveikslų albumas	\$7.00
Gr. Šimukonienė — SU DAINA — Lietuviškų dainų rinkinys	\$2.00
J. Budrys — KONTRŽVALGYBA LIETUVOJ	\$2.50
Pr. Alšėnas — MARTYNAS JANKUS	\$4.00
R. Skipitis — NEPRIKLAUSOMA LIETUVA	\$7.00
Dagys — SKULPTŪRŲ IR PAVEIKSLŲ REPRODUKCIJOS (angliškų įvadu ir parašais)	\$6.00
A. Vaičiulaitis — GLUOSNIŲ DAINA — PADAVIMAI	\$2.50
J. Mekas — PAVIENIAI ŽODŽIAI — POEZIJA	\$4.00
A. ŠKĖMOS RASTAI I tomas	\$6.00
Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg — INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN	\$7.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS — minkštais viršeliais	\$3.00
J. J. Daužvardis — POPULAR LITHUANIAN kietais viršeliais	\$3.75
RECEIPES	\$2.00
Visa eilė kitų poezijos, beletristikos ir prisiminimų knygų.	
Teiraukitės Dirvoje Jums reikalingų knygų ir plokštelių reikalu.	
Užsakant knygas, prie kainos prašome prijungti 25 c. pašto išlaidoms.	
Rašykite:	

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

A. A.

KAZIUI AUGULIUI

mirus, jo žmonai LIUDAI ir dukteriai VIDAI reikiame gilią užuojautą

A., E. ir G. Klimai

Mirus Lietuvoje brangiai motinai

ALEKSANDRAI KOŽENIAUSKIENEI,

reiškiamo širdingiausią užuojautą velionės dukroms ONAI ŠIAUDIKIENEI, ELENAI SIDZIKAUSKIENEI, ALEKSANDRAI BAČELIENEI Brazilijoje ir jų šeimoms

Ona Milmantavičienė,
G. ir A. Diržiai

A. A.

JUOZUI SODŽIUI

netikėtai mirus, žmonai FLORAI, vaikučiams ir sesutei VALEI, siunčiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime su Jumis

Ada ir Jonas Musteikiai

Muz. ALF. MIKULSKIUI, jo broliui

A. A.

ALEKSANDRUI MIKULSKIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą

Juozė, Jonas Daugėlai